

การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

โดย
นายสุรพัชร เกตุรัตน์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT OF TRIAMUDOMSUKSA PATTANAKARN
RATCHABURI SCHOOL

By
MR. Surapat KATERAT

A Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ ราชบุรี
โดย	สุรพัชร เกตุรัตน์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิพันธ์ ต้นวิมลรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

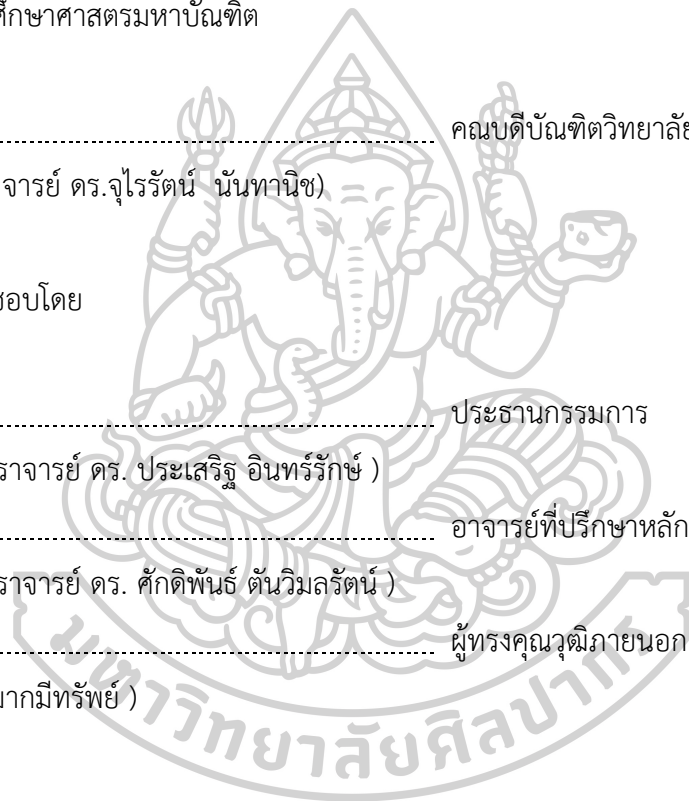
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิพันธ์ ต้นวิมลรัตน์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ดร. อาคม มากมีทรัพย์)

59252329 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารกิจการนักเรียน

นาย สุรพัชร เกตุรัตน์: การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิพันธ์ ต้นวิมลรัตน์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี 2) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูล รวม 25 คน และ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี จำนวน 5 ฉบับ ทั้งนี้ยกเว้นผู้ทำวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภทคือ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ตามแนวคิดของ เบนนิส (Bennis) สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา 2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่ามัธยเลขคณิต อยู่ในระดับมาก4ด้านและระดับปานกลาง2ด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนและด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

2. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี มีแนวทางดังนี้ 1) ควรมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน 2) ควรมีการดำเนินการในส่วนของการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน 3) ควรมีการวิเคราะห์และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง 4) ควรมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกภาคเรียน 5) ควรมีการชี้แจงเผยแพร่หลักการประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมชัดเจน 6) ควรมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้

59252329 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : student affairs management

MR. SURAPAT KATERAT : STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT OF TRIAMUDOMSUKSA PATTANAKARN RATCHABURI SCHOOL THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAKDIPAN TONWIMONRAT, Ph.D.

The objectives of this research were 1) to study student affairs administration of Triam Udom Suksa Pattanakarn Ratchaburi School. 2) to study the approaches to student affairs administration of Triam Udom Suksa Pattanakarn Ratchaburi School. The research instruments consisted of 1. The questionnaire on student affairs administration of Triam Udom Suksa Pattanakarn Ratchaburi School according to Bennis's concept with statistics used including frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis. 2. A structured interview was used to determine the approaches to student affairs administration of Triam Udom Suksa Pattanakarn Ratchaburi School.

The results found that :

1. Overall student affairs administration of Triam Udom Suksa Pattanakarn Ratchaburi School was at a high level. When individual aspects were considered, four aspects had high mean score and two aspects had moderate mean score. Aspects arranged based on the highest to the lowest arithmetic mean scores were student affairs administration, implementation of student support system, democratic promotion in school, discipline, morality, and ethics promotion in students, student affairs planning and student affairs performance evaluation.

2. The approaches to student affairs administration of Triam Udom Suksa Pattanakarn Ratchaburi School consisted of 1) data should be gathered and regulations on student affairs should be comprehensively prepared, 2) responsibility of student affairs should be clearly defined, 3) activities should be analyzed and organized to promote learners' morality and ethics in regular and continuous manner, 4) screening of students should be regularly conducted every semester, 5) democratic principles in school should be concretely notified and published, and 6) student affairs performance should be evaluated with verifiable evidence.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิพันธ์ ต้นวิมลรัตน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์เกษียร ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ รวมถึง ดร.อาคม มากมีทรัพย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ สัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย และ นายชัชวาล รมโพธิ์ทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนสุริยวงศ์ จังหวัดราชบุรี ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ สัมภาษณ์ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ส่งเสริมให้การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคุณอาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้คำแนะนำ และประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือวารสารเอกสารและงานวิจัยทุกเล่มที่ช่วยการให้การค้นคว้าอิสระมีความครบสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนรองผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและบุคลากรภายในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี จังหวัดราชบุรีทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์ ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษารุ่น 36 ทุกคน สำหรับมิตรภาพที่ขอให้กำลังใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่คุณบิดามารดาครอบครัวสมบูรณ์ทรัพย์ครูบาอาจารย์ที่อบรมสั่งสอนแนะนำให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดีเสมอมา

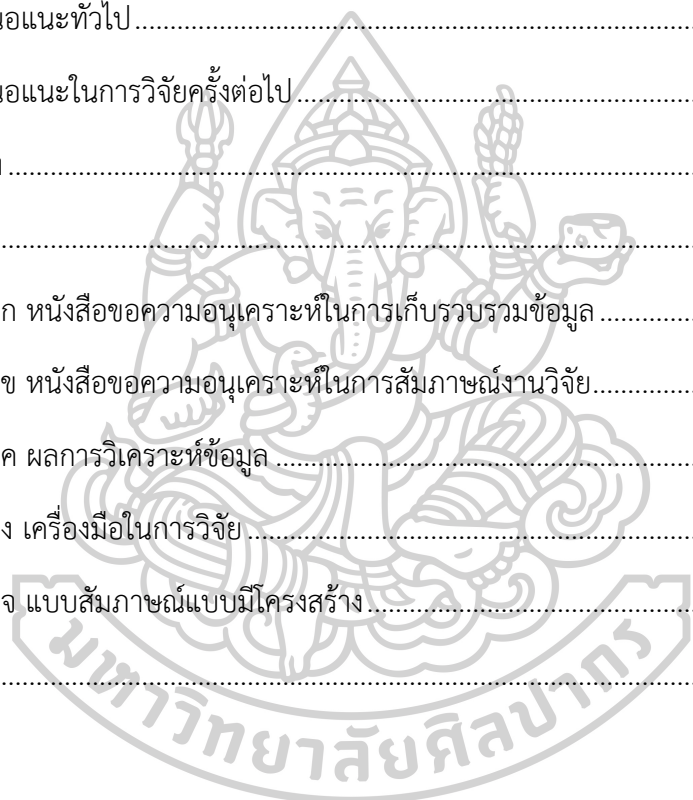
สุรพัชร เกตุรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ปัญหาของการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ข้อคำถามการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
การบริหารกิจการนักเรียน	13
ความหมายของงานกิจการนักเรียน	14
ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน	16
ความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน.....	17
ความมุ่งหมายทั่วไปของการบริหารกิจการนักเรียน.....	21

ขบช่วยการบริหารกิจการนักเรียน	22
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี	28
ประวัติโรงเรียน.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
งานวิจัยในประเทศ.....	33
งานวิจัยต่างประเทศ.....	38
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	40
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	40
ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย.....	40
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย.....	40
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย.....	40
ระเบียบวิธีวิจัย	41
แผนแบบการวิจัย.....	41
ประชากร	41
ตัวแปรที่ศึกษา.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
ตอนที่ 2 การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี	50

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย.....	62
การอภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	66
ข้อเสนอแนะทั่วไป	66
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	67
รายการอ้างอิง	68
ภาคผนวก.....	71
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	72
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์งานวิจัย.....	74
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
ภาคผนวก ง เครื่องมือในการวิจัย	80
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง.....	90
ประวัติผู้เขียน.....	93

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน.....	49
ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี.....	50
ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านวางแผนงานกิจการนักเรียน	51
ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	52
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม.....	54
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน .	55
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน.....	57
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	58

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย.....	10
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
แผนภูมิที่ 3 แผนผังบริเวณโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี	30

บทที่ 1

บทนำ

ในสภาพสังคมปัจจุบันนั้นความเจริญก้าวหน้าของประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เป็นผลมาจากสภาพสังคมทั้งทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมากขึ้น หากแต่การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าดังกล่าวนี้ ยังขาดการคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมา เช่น ปัญหาทางด้านการเมืองและสังคม โดยในฐานะที่สังคมไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกก็ย่อมที่จะต้องได้รับผลกระทบไปด้วย โดยที่ผ่านมาในหลายทศวรรษประเทศไทยได้มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตของประเทศและรายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น ผลที่ได้คือทำให้เศรษฐกิจเติบโตแบบก้าวกระโดด แต่ในความเจริญดังกล่าวเป็นการเจริญเติบโตที่ไม่ถาวร เนื่องจากการพัฒนาที่ได้มาจากเทคโนโลยีอันล้ำหน้านั้น มิได้เกิดมาจากคุณภาพของคนในประเทศอย่างแท้จริง ดังนั้นเมื่อสภาพการณ์ของโลกและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงก็จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย สังคมไทยจึงต้องปรับตัวเพื่อให้รู้เท่าทันและดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันให้ได้ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์นี้ได้ก็คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในประเทศ เนื่องด้วยคนที่มีคุณภาพจะเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลยิ่งขึ้น โดยเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพคือกระบวนการเรียนรู้และการศึกษา¹

การศึกษาจึงนับเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งและเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมและการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

¹ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชย์, **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา** (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2550), 4.

สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้คนไทยสามารถเรียนรู้ปรับตัว พึ่งพาตนเองและ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆให้เหมาะสมและเข้ากับสังคมโลกในยุคปัจจุบันได้²

โรงเรียนจึงถือว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคมและประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญในการวางรากฐานให้กับคุณภาพของคนในชาติ การบริหารงานของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ มีสติปัญญา คิดเป็น ประยุกต์ได้มีคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข³ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ⁴ จึงไม่ใช่แค่การบริหารงานในด้านวิชาการที่เน้นในด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้การวัดผล ประเมินผลเท่านั้น สถานศึกษายังต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมเสริม หลักสูตร การบริหารกิจการนักเรียนนอกจากจะเป็นงานในความรับผิดชอบของสถานศึกษา แล้วยังเป็นภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ เอาใจใส่ดูแลของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาโดยตรงและเป็นงานที่ต้องมีการปรับปรุงคัดสรรกิจกรรมต่างๆ ให้ทันสมัยเป็นประโยชน์แก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ก้าวหน้า เสริมสร้างให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อาจสามารถพัฒนา ตนเองให้เจริญงอกงามในทุกด้าน

² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 (ฉบับที่2)** (กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545), 6.

³ เรื่องเดียวกัน, 6.

⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552).

รวมทั้งใส่ใจดูแลความประพฤติของนักเรียนให้ปฏิบัติตนในกรอบ แห่งคุณงามความดีที่ควรจะทำ ได้โดยวางรากฐานความรู้ประสบการณ์และอบรมบ่มเพาะ พัฒนาจิตใจควบคู่กันไป จนทำให้ประสบความสำเร็จและเป็นการส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน และส่งผลถึงการพัฒนาศิลปะ ความรู้ความสามารถในขณะที่ศึกษาอยู่ใน สถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนมีความ เจริญก้าวหน้าในชีวิตเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงขอบข่ายของการ บริหารกิจการนักเรียนไว้ดังนี้ 1) การวางแผนงาน กิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการ นักเรียน⁵

เนื่องจากสังคมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการรับวัฒนธรรม ทางตะวันตกเข้ามามากขึ้น ทำให้วัฒนธรรมไทยถูกละเลย เด็กและเยาวชนขาดการดูแลเอาใจใส่ มี ทัศนคติและมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งผิดแปลกไปจากขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมที่มีมาช้านานทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาใน สถานศึกษาและส่งเสริม กำกับและติดตาม เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้โดยคอยชี้แนะ ให้คำแนะนำ และประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน เพื่อพัฒนา ความรู้ทักษะ เจตคติคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีให้กับผู้เรียนเพื่อที่จะเป็นกำลังในการพัฒนา ประเทศชาติต่อไป

⁵ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2552).

ปัญหาของการวิจัย

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 23 (4) กล่าวว่า การศึกษาทั้งในและนอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของ แต่ละระดับการศึกษา⁶ ดังนั้นด้านจึงควรเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษา ทั้งด้านวิชาการความรู้และदानประสบการณ์ให้กับนักเรียน เพราะสถานศึกษา เป็นแหล่งจัดการดานความรู้ และปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้เกิดกับเยาวชน ซึ่งนอกเหนือจาก การบริหารงานหลักๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่าย การบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ดาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารทั่วไป⁷ แล้วงานส่งเสริมงานกิจการนักเรียนซึ่งอยู่ในขอบข่าย ของการบริหารทั่วไป ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 แต่เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตามกระแสโลกาภิวัตน์ของสภาพสังคมในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมการเรียน ของนักเรียน ทำให้นักเรียนจำนวนมากไม่อาจปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังกล่าว จึงได้มีพฤติกรรมไปในทางที่ เสื่อมเสียตลอดจนสร้างปัญหาให้แก่สถานศึกษาและสังคมได้ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาของงานกิจการนักเรียน ดังนี้ 1) ปัญหาของงานกิจการนักเรียนดานสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นปัญหาในดานอาคารสถานที่

⁶ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 (ฉบับที่2)**.

⁷ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546).

ซึ่งส่งผลกระทบต่องานกิจการนักเรียนได้เช่นกัน เพราะโรงเรียนหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งมักจะได้รับการออกแบบรูปแบบของอาคารสถานที่ เรียบ ตามรูปแบบที่รัฐหรือกระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้มีรูปแบบของอาคารเรียนอย่างเดียวกัน หมดทั่วทั้งประเทศ โดยมิได้คำนึงถึงความเหมาะสมของสถานที่ตั้งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศ จึงประสบปัญหาต่างๆ อาทิห้องเรียนแคบ ร้อนอบอ้าวและแออัด มีเสียงรบกวนจากภายนอก ตลอดจนมีจำนวนนักเรียนมากเกินไป วัสดุการสอนไม่เพียงพอ ทำให้การเรียนการสอนนักเรียน ไม่บรรลุผลตามที่ต้องการ ขาดแคลนอาคารสถานที่ทำให้ห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาไม่น่าสนใจ บางแห่งตั้งอยู่ในแหล่งขึ้นและประสบปัญหาน้ำขึ้น-ลง มีน้ำท่วมขัง ทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจเขาเรียน สถานที่ตั้งอยู่ไกลบริเวณชุมชน การเดินทางไปโรงเรียนลำบาก สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม อยู่ใกล้โรงงานมีเสียงดังตลอดเวลา หรือใกล้สถานบันเทิงต่างๆ ขาดงบประมาณอุดหนุนที่จะนำไปใช้ในการจัดการศึกษาและจัดหา วัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนและการดำเนินงานกิจการนักเรียน 2) ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา การขาดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ขาดการวางแผนงาน ที่รอบคอบ การขาดคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ขาดการทำงานเป็นทีม⁸ ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรดำเนินการและพัฒนาระบบการบริหารงานทั้ง 4 งานภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงสุด

ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีจากการให้สัมภาษณ์ ของ นายธวัช คำนก หัวหน้างานกิจการนักเรียน พบว่า ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ในการจัดทำ กฎเกณฑ์ วิธีการยังคร่อมเครือเนื่องจากไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น ข้อบังคับเรื่องทรงผมนักเรียนชายและหญิงที่กำหนดมาไม่ชัดเจน ทำให้ยากต่อการตรวจเช็คนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียนไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่เนื่องจากขาดบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ จากการให้สัมภาษณ์ของ นายโกศล แยมกัญจนาวุฒิ ผู้มีหน้าที่ในการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม พบว่า ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การดำเนินงานเป็นไปได้ยาก เนื่องจากมีผู้ที่มิอำนาจในการตัดสินใจไม่ได้ให้ความสนใจหรือส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับหน้าที่อย่างจริงจัง

⁸ สมพิศ ไห้งาม, **การจัดการและการบริหารกิจการนักเรียน (Student Personnel Management and Administration)** (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์).

อีกทั้งไม่มีห้องในการอบรม ชี้นะ หรือตักเตือนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่เป็นหลักทำให้ยากต่อการสอบถามข้อมูลหรือความต้องการของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม พบว่า บุคลากรในโรงเรียนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรมแต่จะเน้นไปในด้านของกิจกรรมทางวิชาการและขาดการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงนักเรียนบางคนที่ไม่เห็นถึงความสำคัญและไม่เข้าร่วมกิจกรรมด้วย ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีการจัดโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียน เช่น ดนตรีกีฬา แต่ปัญหาที่พบคือ ขาดงบประมาณสนับสนุนเพราะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กจึงมีการกระจายงบประมาณไปในการบริหารงานอื่นๆ ในโรงเรียน ทำให้ครูต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆเอง ด้านการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดีนั้น พบว่ามีการสนับสนุนน้อยมาก ทำให้นักเรียน ขาดแรงจูงใจ เหมินเฉยต่อกิจกรรมต่างๆในโรงเรียนมากขึ้นและจากการให้สัมภาษณ์ของ นางสาวธัญชนก สุนจันทร์ หัวหน้างานแนะแนว พบว่า ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีปัญหาเรื่องการเยี่ยมบ้านนักเรียนไม่ครบทุกคน ทำให้ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมและทำความรู้จักกับนักเรียน นั้นมีน้อย ด้านการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนนั้นสามารถดูแลและป้องกันได้ขณะที่นักเรียน อยู่ที่โรงเรียนและในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ในขณะที่นักเรียนอยู่ที่บ้านไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้ปกครอง ไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหาทำให้เกิด ปัญหานักเรียนขาดเรียนจำนวนมาก และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนในด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย และไม่มีห้องสถานนักเรียนเพื่อใช้ในวางแผนกิจกรรมต่างๆ

จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี พบว่า ปัญหาของงานกิจการ นักเรียนในด้านต่างๆ มีดังนี้

ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จากการศึกษาสมุดบันทึกประจำเดือนของฝ่ายกิจการนักเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่ามีการจดบันทึกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนบางส่วนดังนี้ พฤติกรรมเกี่ยวกับการไยยาเสพติด การพูดจา ส่อเสียดผู้อื่น การทะเลาะวิวาท ไม่เขาเรียน/หนีออกนอกโรงเรียน พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมชู้สาว⁹ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขาดการส่งเสริมการจัดกิจกรรมในเรื่องของ คุณธรรม

⁹ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี, สมุดบันทึกประจำวัน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 (ราชบุรี: ฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2559), 13-15.

จริยธรรม และจากสมุด บันทึกรายชื่อผู้มาโรงเรียนสาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 พบว่า มีนักเรียนส่วนใหญ่ที่มาจากโรงเรียนสาย ไม่ทันเขาแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง และมาโรงเรียนในระหว่างที่มีการเรียนการสอนแล้ว¹⁰ จากข้อมูลรายชื่อผู้มาโรงเรียนร่วมกิจกรรมสวดมนต์ในคาบจริยธรรม ประจำสัปดาห์ผลจากการเช็คชื่อผู้มาโรงเรียน ที่เข้าร่วมในคาบเรียนที่ 7 ของทุกวันศุกร์ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 พบว่า มีนักเรียนบางส่วน ไม่เข้าร่วมกิจกรรมสวดมนต์ในคาบจริยธรรม¹¹ และผลจากการตรวจทรงผม และการแต่งกายของนักเรียนทุกต้นเดือนของแต่ละเดือนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 พบว่า นักเรียนบางส่วนมีทรงผมและการแต่งกายไม่เรียบร้อย ผิดระเบียบของโรงเรียน¹² สะท้อนให้เห็นถึงการขาดการส่งเสริมพัฒนานักเรียนในด้านระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน พบว่า ไม่มีการจัดทำแนวปฏิบัติเป็นคู่มือเผยแพร่เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ศึกษา ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้มาโรงเรียน พบว่า มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนไม่ครบทุกคน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเพียงปีละ 1 ครั้ง ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนมีน้อย โดยเฉพาะการให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานน้อยลง

จากสภาพปัญหาดังกล่าว พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการดำเนินงานต่างๆ เช่น ขาดการวางแผนงานกิจการนักเรียน ไม่มีการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาวินัย คุณธรรม จริยธรรมยังมีไม่เพียงพอ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้มาโรงเรียนยังไม่เป็นไปตามระเบียบขั้นตอน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่ยังด้อยประสิทธิภาพ เป็นผลทำให้นักเรียนยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด การไม่สนใจการเรียนการสอนของครู พฤติกรรมไม่เข้าเรียน หนีออกนอกโรงเรียนก่อนเวลากำหนด พฤติกรรมก้าวร้าว พุดจาใส่เสียดกับเพื่อนในห้อง พฤติกรรมซุบซิบ ทรงแผ่นและการแต่งกายไม่ถูกระเบียบ มาโรงเรียนสาย และขาดการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

¹⁰ สมุดบันทึกรายชื่อผู้มาโรงเรียนที่มาจากโรงเรียนสาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 (ราชบุรี: ฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2558), 27.

¹¹ ข้อมูลรายชื่อผู้มาโรงเรียนร่วมกิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์ (ราชบุรี: โรงเรียนวิถิพุทธ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2558), 12-13.

¹² สมุดบันทึกการตรวจทรงผมและการแต่งกาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 (ราชบุรี: ฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2558), 12.

สถานศึกษาจึงควรพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสิ่งที่นักเรียนจะได้รับทั้งในดานความรู้ทางวิชาการควบคู่กับการปลูกฝังจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ให้เกิดกับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งมีความสำคัญในการมุ่งส่งเสริมการเรียนของนักเรียนให้ก้าวหน้าประสบผลสำเร็จและมุ่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้ดำเนินไปด้วยดีเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันจะส่งผลให้สถานศึกษาสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี
2. เพื่อทราบแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ราชบุรี

ข้อคำถามการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยไว้ดังนี้

1. การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีอยู่ในระดับใด
2. แนวทางในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

เป็นพหุวิธี

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

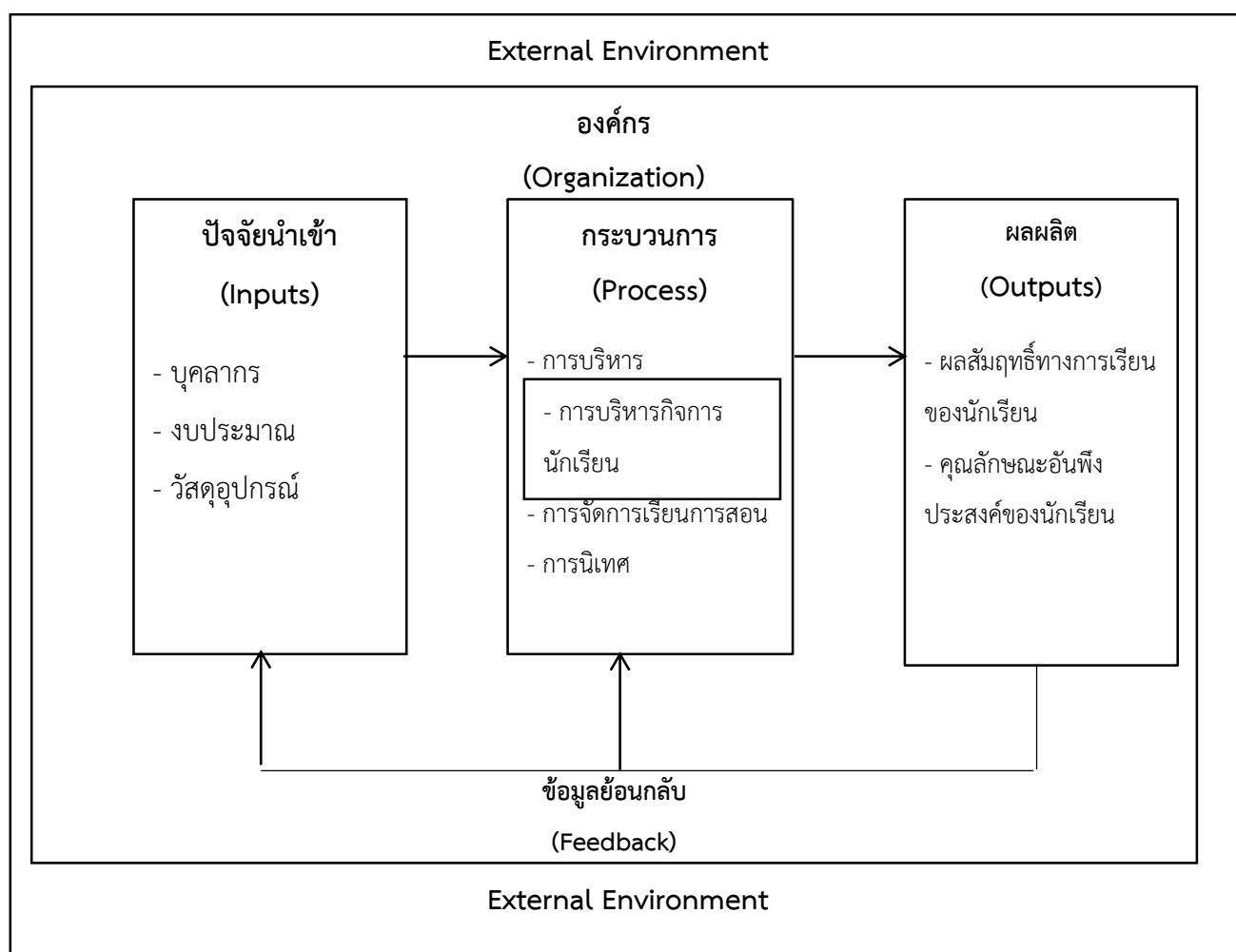
ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งในระบบสังคม มีลักษณะเป็น

องค์กรเชิงระบบเปิด ซึ่งลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg และ Ornstein) ได้ศึกษาทฤษฎีระบบที่เป็น พื้นฐานขององค์กรทางการศึกษามี 5 ส่วนคือ ปัจจัยนำเข้า(input) สู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง(transformation process)กลายเป็นปัจจัยออกหรือผลผลิต(output)ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (environment) ภายใน และภายนอกองค์กรและมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ (feedback)¹³ สำหรับสถานศึกษาเป็นระบบเปิดเช่นเดียวกันมีปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ บุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการโดย จะถูกปรับเปลี่ยนโดยกระบวนการ (transformation process) ของสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงาน วิชาการ การเรียนการสอน การนิเทศ สุดท้ายคือผลผลิต (output) ซึ่งจะเป็นผลมาจากการบริหารได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ชื่อเสียงของสถานศึกษา ความพึงพอใจของทุกฝ่าย อยู่ภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อม (environment) ซึ่งมีผลต่อการบริหารงานวิชาการทั้งทางตรงและทางอ้อมได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม สภาพทางการเมือง สภาพภูมิศาสตร์¹⁴ อีกทั้งสถานศึกษายังเป็นสถาบันหลักในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 เพื่อให้การศึกษาอบรมให้กับเยาวชน เพื่อให้เยาวชนมีคุณภาพ สร้างประโยชน์ให้กับสังคม และประเทศชาติสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการเรียนการสอนและการ จัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนจึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีโดยคำนึงถึงธรรมชาติ ของผู้เรียน ความถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม เป็นที่ยอมรับของสังคม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื่องจากในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวจึงยังไม่เพียงพอ การสร้างประสบการณ์โดยตรงกับนักเรียนในลักษณะต่างๆ ตามความเหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การเสริมทักษะและประสบการณ์เหล่านี้ถือเป็นงานของกิจการนักเรียน การบริหารกิจการนักเรียน ตามที่สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงาน กิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4)

¹³ Lunenburg C. Fred and Ornstein C. Allan, **Educational Administration: Concepts and Practices** (CA: Wadsworth Publishing, 2007), 21.

¹⁴ อำนวย ท่องโปรง, **กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษา** (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553), 45-48.

การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน¹⁵

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and practices**, 6th ed. (BelMont, CA : Wadsworth, 2012), 21.

¹⁵ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา** พ.ศ.2552, 52-54.

: อำนวย ทองโปร่ง, กระบวนทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553), 87-90.

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจำแนกงาน กิจการนักเรียนออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ดังแผนภูมิที่ 2

การบริหารกิจการนักเรียน
1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน
2) การบริหารงานกิจการนักเรียน
3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม
4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2552), 37-46.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกันจึงได้นิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ดังนี้

การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน ให้มีคุณภาพเหมาะสมตามควรแก่วัย มีทักษะการดำเนินชีวิต ช่วยเหลือตนเองได้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และศีลธรรม จริยธรรม รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตั้งอยู่ที่ 188 หมู่ 2 ตำบลดอนคลัง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาควรวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี แนวคิด ต่างๆ โดยเป็นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา คือ การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

การบริหารกิจการนักเรียน

การที่โรงเรียนจะมุ่งสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพได้นั้น นอกจากจะต้องพยายามแสวงหาและจัดสรรความรู้ที่ตีมีประโยชน์มาให้แก่นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนยังต้องให้ความช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้ดำเนินชีวิตอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ในบรรยากาศหรือสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ และมีความเจริญงอกงามในบุคลิกภาพทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่องทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา¹⁶ โดยในปัจจุบันนี้งานกิจการนักเรียนถือเป็นขอบข่ายและภารกิจงานที่อยู่ในส่วนความรับผิดชอบของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ดังรายละเอียดในหนังสือแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ที่ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจงานการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาไว้ดังนี้

- 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 8) การดำเนินงานธุรการ
- 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 11) การรับนักเรียน
- 12) การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 15) การทัศนศึกษา
- 16) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วย

¹⁶ กาญจนา ศรีภาพสินธุ์, **การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2553), 28-31.

งานและสถาบันทางสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 19) งานประสานราชการ ส่วนภูมิภาคและส่วน ท้อง
ถิ่น 20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน 21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน 22) แนว
ทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน¹⁷

ความหมายของงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนเป็นงานหนึ่งในหลายงานของการบริหารโรงเรียนที่มีความสำคัญเพราะ
เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกห้องเรียนไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมาย
ในการสร้างเสริมให้นักเรียนเจริญเติบโตและมีพัฒนาการพร้อมในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ
สติปัญญา อารมณ์และสังคม มีความพร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป ผู้บริหารและ
บุคลากรของโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนและควรมีความรู้ ความ
เข้าใจอย่างถูกต้องเพื่อที่จะได้สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนต่อไป

ได้มีผู้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนไว้หลายประการ ดังนี้

สุนันทา กล้าแข็ง กล่าวไว้ว่า งานกิจการนักเรียน คืองานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไข
ความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันเพื่อ
สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร¹⁸

จิระ งอกศิลป์ ได้กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา
นักเรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมควรแก่วัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะการดำเนินชีวิตอยู่ใน
สังคมได้อย่างเป็นสุข อีกทั้งยังเป็นงานที่จัดขึ้นในการส่งเสริมงานวิชาการที่มุ่งหวังให้นักเรียนมี
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข¹⁹

¹⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้
คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์
และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 43-46.

¹⁸ สุนันทา กล้าแข็ง, "สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านปาก
ข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี"
(มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550), 22-25.

¹⁹ จิระ งอกศิลป์, ความรู้ความสามารถในการบริหารงานในหน้าที่ (ชัยภูมิ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2550), 43-45.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปความหมายของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามควรแก่วัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองสู่โลกแห่งอาชีพ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข²⁰

ลัดดา สุวรรณกุล ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียนและงานของกิจการนักเรียนของโรงเรียน จะเริ่มตั้งแต่ก่อนเด็กเข้าโรงเรียน จนเด็กจบออกจากโรงเรียนไปแล้วก็ยังเป็นหน้าที่ของงานกิจการนักเรียนอยู่²¹

หัสตินทร์ เขาวนปรีชา ให้ความหมายงานกิจการนักเรียนไว้ว่า เป็นงานและกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ยกเว้นการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อส่งเสริมช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการศึกษา เช่น บริการแนะแนว บริการจัดหางาน บริการอาหาร บริการรักษาพยาบาล กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมจัดตั้งองค์กรนักเรียน งานวินัยและปกครอง งานติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เป็นต้น²²

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวไว้ว่า งานกิจการนักเรียน นักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สถานศึกษาได้จัดไว้ เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งวิชาการและวิชาชีพ มีความสามารถทางสติปัญญา ทักษะทางสังคม อารมณ์มั่นคง สุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นงานที่ช่วยส่งเสริมเติมเต็มให้กับนักเรียน นักศึกษา ให้ความสมบูรณ์นอกเหนือจากที่ได้รับตามหลักสูตรการเรียนการสอนที่ทางสถานศึกษาจัดขึ้น²³

กูด (Good) ได้กล่าวไว้ว่างานกิจการนักเรียนคือ การบริการของสถาบันแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ในแง่ของการให้คำปรึกษา การบริการและสวัสดิการของนักเรียน เช่น

²⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์, 2549).

²¹ ลัดดา สุวรรณกุล, **เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารกิจการนักเรียน** (ประจวบคีรีขันธ์: ศูนย์กิจกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2544).

²² หัสตินทร์ เขาวนปรีชา, **การบริหารงานกิจการนักเรียน** (อุตรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2542).

²³ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, **การจัดและการบริหารอาชีพศึกษา** (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริม, 2542).

การแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ การจัดหางาน การบริหารหอพัก และการให้คำปรึกษาแก่ องค์กรนักเรียน²⁴

โรวาร์ด (Ovard) ได้กล่าวว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ แก่นักเรียน ประกอบด้วย การรับนักเรียน การปฐมนิเทศ การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน การควบคุมเวลาการเรียน การมอบงานให้นักเรียนทำ การประเมินผลการเรียน การรายงานผลการนิเทศ การจัดโปรแกรมพิเศษแก่นักเรียนที่มีปัญหา การรักษาวินัย การแนะแนว การสาธารณสุข การช่วยเหลือนักเรียนในด้านส่วนตัวและภาวะอารมณ์²⁵

เบอร์ดี้ (Berdie) ให้ความหมายว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ประยุกต์ความรู้ หลักการ ซึ่งเป็นการผสมผสานวิชาการทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์โดยเฉพาะด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา นำมาใช้กับนักเรียน²⁶

ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน

จรัญ ชูชื่น ได้ให้ความหมายการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน และกิจกรรมนักเรียนทั้งหมดที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน แต่เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพของผู้เรียน²⁷

โอมฉาย กาศโอสถ ได้ให้ความหมายการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึงการกระทำทุกอย่างในโรงเรียนเพื่อช่วยพัฒนานักเรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่โรงเรียนต้องการเช่น งานพัฒนา นักเรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตที่ สมบูรณ์ให้กับ

²⁴ Good V. Carter, *Dictionary of Education* (New York: McGraw-Hill, 1975).

²⁵ Glenn F. Ovard, *Administration of the Changing Secondary School* (New York: The Macmillan Company, 1971).

²⁶ Berdie F Ralph, *College Student Personnel* (Boston: Houghton Mifflin Co.,ltd, 1971).

²⁷ จรัญ ชูชื่น, *การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง* (มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547).

นักเรียน เพื่อให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นพลเมืองดี มีคุณค่าต่อสังคม ส่วนรวมและประเทศชาติสืบไป²⁸

แคมป์เบลล์ และคณะ (Campbell and Others) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดบริการด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มี

ความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนคืองานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไข ความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร สถานศึกษาจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของ งานกิจการนักเรียนไว้ ดังนี้

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ จำแนกความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อตัวนักเรียน คือ ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสคลายเครียด จากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ เนื่องจากหากนักเรียนมุ่งแต่เรียนและทำงานตามที่ครูมอบหมายอย่างจริงจังจนไม่มีเวลาหยุดพัก ย่อมทำให้หย่อนสมรรถภาพพัฒนา ไม่มีสมรรถภาพ ทัดเทียมกับผู้อื่นได้

2. มีความสำคัญต่อผู้สอน เนื่องจากส่งเสริมให้ผู้สอนมีสัมพันธภาพอันดีแก่ผู้เรียน ได้รู้จักเข้าใจ และสามารถช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

3. มีความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน ช่วยให้ผู้บริหารได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อนำมาศึกษาหรือใช้ประโยชน์กับนักเรียน ผู้ปกครอง นายจ้างโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่สูงขึ้นไป ซึ่งต้องการข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน

4. มีความสำคัญต่อฝ่ายแนะแนว ช่วยให้ได้รับข้อมูลด้านความถนัดและความสนใจ จากการสังเกตและบันทึกข้อมูลประจำวันในการร่วมทำกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล เพื่อนำไปประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการตัดสินใจวางแผนเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับตนที่สุด

5. มีความสำคัญต่อประเทศชาติ คือ เสริมสร้างประชาชาติที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ ในด้านปัญญา ศิลธรรม จรรยา มารยาท เพราะได้ส่งเสริมนักเรียนใน ดานกิจกรรมต่างๆ ให้มีความรู้และประสบการณ์ให้นักเรียนเติบโตเป็นพลังสังคมของชาติต่อไป

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า กิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่ง

²⁸ โฉมฉาย ภาศโอสถ, (มหาวิทยาลัยนเรศวร, รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน).

ภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เขาถึงและพัฒนานักเรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการ เพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัวมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิต อย่างผู้มีภูมิรู้ และมีภูมิธรรม²⁹

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ 7 ประการ คือ

1. สังคมเป็นตัวกำหนดปรัชญาของการดำรงชีวิต ซึ่งชีวิตต้องการหลายอย่าง โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีสถาบันหลายแห่งในสังคมที่เป็นตัวกำหนดความต้องการของบุคคลในขณะเดียวกันก็เป็นตัวกำหนดบทบาทของโรงเรียนอีกด้วย สถาบันดังกล่าวนี้ ได้แก่ บ้าน ศาสนา รัฐบาล เป็นต้น โรงเรียนมีบทบาททั้งส่งเสริมและควบคุมบุคคลากรต่างๆ ซึ่งบุคคลากรต่างๆ เหล่านี้เป็นผู้สร้างหลักสูตร และกระบวนการเรียน ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเรียน นักเรียนมาโรงเรียนมิใช่จะมาเพื่อ เรียนหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว แต่มาเรียนรู้เพื่อที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมและซับซ้อนได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจำเป็นต้องช่วยเหลือในเรื่องเหล่านี้ และกิจกรรมนักเรียนจะเป็นส่วนที่จะช่วยเหลือได้เป็นอย่างมาก

2. เรายอมรับกันว่ากระบวนการเรียนรู้มีเกิดขึ้นในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว นักเรียนได้เรียนรู้อะไรๆ หลายอย่างนอกห้องเรียน คนส่วนใหญ่อ้างเรียนรูจากคนอื่น คนเราต่างก็เรียนรู้ซึ่งกันและกัน การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่อยู่นอกห้องเรียนจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้กว้างขวางขึ้น

3. เป็นความจริงที่ว่าคนสอบได้ที่ 1 ไม่จำเป็นจะต้องมีชีวิตเจริญก้าวหน้ามากกว่าคนที่สอบได้ที่รองๆ หรือท้ายๆ คนที่สอบได้ที่ 1 มักจะมีความรู้ดีในห้องเรียน คนที่สอบได้ที่ท้ายๆ อาจมีความรู้

²⁹ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2556), 50-52.

หลายๆ อย่างนอกห้องเรียนดีกว่าคนที่สอบได้ที่ 1 เสียอีก การบริหารกิจการนักเรียนจึงมีส่วนช่วยนักเรียนได้เป็นอย่างมาก

4. คนเราโดยปกติจะไม่นิ่งเฉย มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ทั้งการกระทำและความคิดมโนภาพของแต่ละบุคคลจะมีพลังมากน้อยแค่ไหนเพียงใดขึ้นอยู่กับวัยและสิ่งแวดล้อม ถ้าอยู่ในวัยเด็กจะมีพลังกายมากกว่าพลังความคิด ในวัยผู้ใหญ่ก็จะมีพลังความคิดมากกว่าพลังกาย ส่วนวัยรุ่นหนุ่มสาวจะมีทั้งพลังกายและพลังความคิดควบคู่กันไป พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคล ไม่ว่าจะพลังกายหรือพลังความคิดย่อมมีการไขและการควบคุมส่วนเกินควบคู่กันไป พลังส่วนเกินนี้หากไขไม่ถูกทางก็จะนำไปสู่การทำลาย สร้างความเสียหายหรือความเสื่อมเสียต่างๆ ได้ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องพยายามหาหนทางควบคุมพลังส่วนเกินนี้เอาไว้ และไปแสดงออกในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม

5. เป้าหมายของการศึกษา คือการให้เด็กนักเรียนมีความเจริญงอกงามทุกๆ ด้าน ทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อการเจริญเติบโตเป็นคนที่สมบูรณ์ การศึกษาในห้องเรียนมีส่วนช่วยให้นักเรียนเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา ส่วนการศึกษานอกห้องเรียนมีส่วนซ่อมแซมต่อเติมความเจริญงอกงามของนักเรียนเพิ่มขึ้นอีกทั้งทางกาย สังคม และอารมณ์ ดังนั้น การศึกษานอกห้องเรียนก็อาจนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียน

6. มนุษย์เราจะหวงแหน ทะนุถนอม บำรุงรักษา ในสิ่งที่ตนเองรู้สึกว่ามีส่วนเป็นเจ้าของ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การบริหารกิจการนักเรียนก็เป็นอีกทางหนึ่ง que แสดงให้นักเรียนเห็นว่า เขามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของโรงเรียนของเขา เมื่อเป็นเช่นนี้เขาจะยอมจะไม่ทำลายชื่อเสียงของโรงเรียนของเขาเอง กิจกรรมเช่นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียน

7. การศึกษาในห้องเรียนส่วนให้รู้เป็นการนำไปสู่อาชีพหลัก กิจกรรมนักเรียนในหลายๆ อย่างเป็นการส่งเสริมอาชีพรอง มีคนไทยไม่น้อยทีเดียวที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยอาชีพรอง³⁰

หัสตินทร์ เขาวนปรีชา ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนจะช่วยส่งเสริมการดำรงชีวิตร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียนช่วยส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน ช่วยส่งเสริมสุขภาพนักเรียนทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ช่วยผ่อนคลายและช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัด

³⁰ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552.**

ความสามารถของตนจากการได้ร่วมกิจกรรม ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ช่วยส่งเสริมทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความรู้สึกรักใคร่ที่ติงตามวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้เขาใจบทเรียนได้ดีขึ้น เพราะได้นำความรู้มาฝึกปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ ช่วยให้นักเรียนเขาใจความจริงของสังคมการอยู่ร่วมกันและเขาใจความเป็นจริงในชีวิตดียิ่งขึ้น

2. ประโยชน์ต่อโรงเรียน งานกิจการนักเรียนจะช่วยประสานประโยชน์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ โดยมีกิจกรรมนักเรียนเป็นสื่อกลางช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนช่วยในการปกครองดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยที่ดีของโรงเรียน ช่วยปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนรัก และผูกพันกับโรงเรียน ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยมีกิจกรรมเป็นสื่อ ความสัมพันธ์เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ช่วยให้การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น ช่วยให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ผลสำเร็จมากขึ้น เช่นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน งานส่งเสริม สุขภาพอนามัยชุมชน เป็นต้น³¹

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. ความต้องการในสังคมมีหลายอย่าง สถานศึกษาเป็นระบบย่อยของสังคม ต้องมีบทบาทที่จะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ตลอดเวลาที่นักเรียนเหล่านั้นอยู่ในสถานศึกษา

2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม และพัฒนาการในทุกด้านทั้งทางกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ การศึกษานอกหลักสูตรหรือเสริมหลักสูตรเป็นส่วนที่จะเติม ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งทางกาย สังคม และอารมณ์ ซึ่งนับได้ว่าการศึกษานอกหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานกิจการนักเรียนและมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก

3. การศึกษาในหลักสูตรเป็นส่วนนำไปสู่อาชีพหลัก กิจการนักเรียนหลายๆ อย่างช่วยเสริมความสนใจ งานอดิเรก ซึ่งเป็นอาชีพรองทำให้เราอยู่ได้อย่างมีความสุข เมื่อมีงานอดิเรก

4. นักเรียนจะต้องมีพลังทั้งด้านความคิด และพลังทางกายควบคู่กันไป งานกิจการนักเรียนมีส่วนช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออกในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ตนเองสนใจ

5. การที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวที่สถานศึกษาจัดขึ้น ยังมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกถึงการเป็นหมู่คณะ พวกเดียวกัน และความเป็นเจ้าของร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนเกิดความรักใคร่ผูกพันกับชื่อเสียงและสถานศึกษา

³¹ เรื่องเดิม, 16

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมเพื่อเป็นคนดีและใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนและในสังคมอย่างมีความสุขและยังเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้คุณภาพ เหมาะสมตามวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะ การดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองสู่โลกแห่งอาชีพรวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

ความมุ่งหมายทั่วไปของการบริหารกิจการนักเรียน

จรัญ ชูชื่น ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ตามความถนัดความสนใจและเต็มศักยภาพเพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข³²
- ดำรง ประเสริฐกุล ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการบริหารกิจการนักเรียน ดังนี้
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม และเลือกทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสมัครใจ
 2. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ ความสามารถมาใช้ในการพัฒนาตนเองให้เกิดความเจริญในทุกๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
 3. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยมีครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษา
 4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นๆ ในเรื่องของงานกิจการนักเรียน
 5. เพื่อฝึกให้นักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี
 6. เพื่อสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวของนักเรียน ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย กฎ ข้อบังคับของโรงเรียน
 7. เพื่อให้การบริการและสวัสดิการแก่นักเรียน ในขณะที่ได้เขามาใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข
 8. เพื่อเป็นการปลูกฝังประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในตัวของนักเรียนเอง
 9. เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และสังคมภายนอกได้
 10. เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก เชิดชูและยกย่องโรงเรียนของตนเองและสร้างชื่อเสียงให้เป็น

³² เรื่องเดิม, 13

ที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป³³

ขอข่ายการบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนนั้น นอกเหนือจากการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไปแล้ว สถานศึกษาควรต้องมีการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อจะได้เขาใจ เขาถึงและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงขอข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

2. การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่ม

³³ ตำรา ประเสริฐกุล, การบริหารกิจการนักเรียน (พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม, 2542), 60-62.

นักเรียน การคัดกรองนักเรียน ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก

5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง การจัดทำแผนงาน โครงการ ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน หมายถึง การประเมินผลงานกิจการนักเรียน ทั้งในระดับหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนและการประเมินผลในรูปแบบของคณะกรรมการ วิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน³⁴

อรรถพร จินะวัฒน์ ได้สรุปขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนประกอบด้วยกิจกรรมตั้งแต่ นักเรียนเข้าสู่โรงเรียนจนกระทั่งจบการศึกษาออกไป จำแนกกิจกรรมสำคัญๆ ได้ 9 กิจกรรม ดังนี้

1. การรับนักเรียนเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน
2. การปฐมนิเทศ
3. การจัดหาทุนการศึกษา
4. การจัดบริการและสวัสดิการสุขภาพอนามัย
5. การจัดการให้คำปรึกษาหรือการแนะแนว
6. การจัดกิจกรรมนักเรียน
7. การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน
8. การทำระเบียบสะสมและประวัตินักเรียน
9. การประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว³⁵

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานกิจการนักเรียนว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสำรวจนักเรียนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ที่จะเข้าเรียน มีการทำสำมะโนนักเรียนไว้ การรับเด็กเข้าเรียน การลงทะเบียน การแบ่งกลุ่มแบ่งชั้นเรียน การปฐมนิเทศ การจัดหาทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ การรักษาระเบียบวินัยและ

³⁴ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552.**

³⁵ อรรถพร จินะวัฒน์, **การบริหารกิจการนักเรียน** (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552), 33-35.

ความประพฤตินักเรียน การทำระเบียบสะสมเก็บหลักฐานและประวัติต่างๆ ของนักเรียน การวิจัย ประเมินผลการเรียนและการติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนไปแล้ว³⁶

จรัญ ชูชื่น ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดความสนใจของผู้เรียน
2. เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนนอกเวลาเรียน หรือจัดเสริมให้ในเวลาเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัด และความสนใจของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถและเต็มศักยภาพ³⁷

ธีระ รุญเจริญ ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน ดังนี้

1. กิจการนักเรียนและสวัสดิการ
2. การแนะแนว
3. ทุนการศึกษา
4. กิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร³⁸

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

งานกิจการนักเรียนแบ่งออกเป็น 4 งาน คือ

1. งานदानปกครองและวินัยนักศึกษา ได้แก่ งานระเบียบวินัย การวางตน ความประพฤติ การแต่งกายของนักศึกษา
2. งานदानบริการและสวัสดิการ ได้แก่ งานบริการแนะแนวและการจัดหางาน การบริการสุขภาพอนามัย งานบริการสันตนาการและพักผ่อนหย่อนใจ งานบริการदानความปลอดภัย หอพัก ทุนการศึกษา

³⁶ นพพงษ์ บุญจิตรราตุล, **หลักการบริหารการศึกษา** (กรุงเทพมหานคร: บพติราการพิมพ์, 2548), 40.

³⁷ เรื่องเดิม, 23

³⁸ ธีระ รุญเจริญ, **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา** (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ข้าวฟ่าง, 2546), 18-21.

3. งานด้านกิจกรรม ได้แก่ การจัดสโมสรนักศึกษา สถานักเรียน ชมรมและชุมชน

4. งานด้านเสริมวิชาการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมลูกเสือ การสอนเสริมในหลักสูตรพิเศษและโครงการต่างๆ เป็นต้น³⁹

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการจากต่างประเทศหลายท่านได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนภายในสถานศึกษา ดังนี้

มิลเลอร์และปริน (Miller and Prince) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนว่าควรมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อมั่น 4 ประการ คือ

1. ความเชื่อมั่นและคุณค่าในความเป็นมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาถึงขีดความสามารถของแต่ละคน

2. ความเชื่อมั่นในความเสมอภาค ด้านความคิดและความรู้สึก ในการทำงานหรือทำกิจกรรม ซึ่งไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้ งานด้านกิจการนักเรียนควรให้ความสนใจในคุณค่าของความเป็นคนอย่างเสมอเหมือนทุกคน

3. มีความเชื่อว่า โลกนี้มีไว้สำหรับมนุษย์ทุกคน มีสังคมและชีวิตครอบครัวสำหรับเขา และมนุษย์จะต้องมีอาชีพต้องทำ จึงเป็นหน้าที่ของงานกิจการนักเรียนในการที่จะช่วยนักเรียนโดยเฉพาะวัยรุ่นให้เขาสามารถปรับตัวและช่วยตนเองได้ เมื่อเขาเหล่านั้นเจริญเติบโตและพัฒนาบุคลิกภาพของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ

4. มีความเชื่อว่าหากบุคคลมีประสบการณ์จะทำให้เป็นคนทันสมัยทันต่อเหตุการณ์เสมอ⁴⁰

เฟเบอร์และเชียรอน (Faber and Shearon) ได้กล่าวถึงภารกิจของการบริหารกิจการนักเรียนไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. การริเริ่มและรักษาระบบการสำรวจจำนวนนักเรียนในท้องที่การศึกษา

2. การจัดให้มีการปฐมนิเทศนักเรียน

3. การจัดให้มีการบริการแนะแนวและให้คำปรึกษา

4. การจัดให้มีบริการสุขภาพอนามัย

5. การจัดให้มีบริการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

³⁹ เรื่องเดิม, 18

⁴⁰ Miller K. Theodore and Prince S. Judith, **The Future of Student Affairs** (Sanfrancisco: Jossy-Boss, 1989), 22-35.

6. การจัดระบบและกระบวนการ เพื่อการประเมินผลความเจริญเติบโตทางร่างกายของนักเรียน

7. การหาวิธีการแก้ปัญหาตามวินัยของนักเรียน⁴¹

ทริปป (Tripp) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการบริหารงานกิจการนักเรียน ว่าแบ่งออกเป็นภารกิจหลักได้ 4 ประการ คือ

1. ภารกิจด้านสวัสดิการ (Welfare functions) ภารกิจด้านนี้เน้นการให้บริการและสวัสดิการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ มีภารกิจย่อยได้แก่

1.1 บริการด้านแนะแนว

1.2 บริการด้านทุนการศึกษา

1.3 บริการด้านสุขภาพอนามัย

1.4 บริการด้านการทดสอบเพื่อการแนะแนว

1.5 บริการด้านอาหาร

1.6 บริการด้านจดหมายและไปรษณีย์

1.7 บริการด้านการเรียนรักษาดินแดนและการขอผ่อนผันการเข้ารับราชการทหาร

1.8 บริการด้านการรับส่งนักเรียน

1.9 บริการด้านเกี่ยวกับศิษย์เก่า

2. ภารกิจด้านการควบคุม (Control functions) ภารกิจด้านนี้เน้นเกี่ยวกับการปกครองนักเรียนในลักษณะต่างๆ มีภารกิจย่อยได้แก่

2.1 การรับนักเรียนเขาเรียน

2.2 งานทะเบียนต่างๆ

2.3 งานเกี่ยวกับหอนอนและหอพัก

2.4 การควบคุมทางวินัยและการลงโทษ

3. ภารกิจด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-curricular functions) ภารกิจด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นงานด้านกิจกรรมนักเรียน มีภารกิจย่อยได้แก่

3.1 สโมสรนักเรียน

3.2 กิจกรรมที่นักเรียนปกครองกันเอง เช่น สภานักเรียน

⁴¹ Faber F. Charles and Shearon F. Gilbert, **Elementary School Administration** (New York: Holt Rhinehart and Winston, Inc., 1987), 45-48.

- 3.3 กิจกรรมกีฬาและกรีฑา
- 3.4 กิจกรรมด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น ชุมนุมหรือชมรมต่างๆ
- 3.5 กิจกรรมด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
- 3.6 การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
- 4. ภารกิจงานการสอน (Teaching functions) มีภารกิจย่อยได้แก่
 - 4.1 การปฐมนิเทศ
 - 4.2 การสอนซ่อมเสริม
 - 4.3 การสอนพิเศษ⁴²

แคมป์เบลล์และคณะ (Campbell and Others) กล่าวถึงภารกิจของสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจการนักเรียนไว้ ดังนี้

- 1. การสำรวจจำนวนนักเรียนในห้องที่ศึกษา เพื่อวางแผนการเรียนการสอน
- 2. ทะเบียนนักเรียนและบัญชีนักเรียน
- 3. การบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 การแนะนำและการแนะแนว
 - 3.2 การทดสอบ
 - 3.3 ความผิดปกติทางกาย
 - 3.4 การตรวจสอบสุขภาพและพยาบาล
 - 3.5 การศึกษาพิเศษ
- 4. การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัย⁴³

⁴² Tripp S and Philip, **Handbook of College and University Administration Academic** (New York: McGraw-Hill, 1992).

⁴³ Campbell F, Ronald, and others, **Introduction to Educational Administration** (Boston: Allyn and Bocon, 1997), 55.

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อสถานศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๘ หมู่ ๒ ตำบลดอนคลัง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี รหัสไปรษณีย์ ๗๐๑๓๐ โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๖-๗๓๖๙ e-mail tupdschool@gmail.com website [http:// Tupd.ac.th](http://Tupd.ac.th) สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘

๑.๒ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๑.๓ มีเขตพื้นที่บริการ ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลดอนคลัง หมู่ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕

๒. ข้อมูลด้านการบริหาร

๒.๑ ชื่อ-สกุลผู้บริหาร

นายวิสรธร พลเสน วุฒิกการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน

๒.๒ จำนวนครูและบุคลากร

ครูประจำการ 15 คน ครูอัตราจ้าง ๑ คน และพนักงานธุรการ ๑ คน

๒.๓ ประวัติโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี เดิมชื่อโรงเรียนดอนคลังวิทยา ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๘ หมู่ ๒ ต.ดอนคลัง อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งขึ้นเปิดทำการสอนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๑ โดยพระอธิการสมวงษ์ปัญญุตติกุลโลเจ้าอาวาสวัดดอนคลังกำนันแพทย์ประจำตำบลคณะกรรมการตำบลและผู้บริหารโรงเรียนชุมชนวัดดอนคลังมิตรภาพที่๑๗๘เป็นกลุ่มบุคคลที่สำคัญในการจัดหาที่ดินในการสร้างอาคารเรียนชั่วคราวประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการและนายอำเภอดำเนินสะดวกแต่งตั้งบุคคลเป็นคณะกรรมการจัดหาทุนซื้อที่ดินปัจจุบันมีเนื้อที่ประมาณ ๒๗ ไร่ ๓ งาน ๓๕ ตารางวา เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ดร.วีระศักดิ์ ปิ๋บัว ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทำเรื่องขอสมัครเข้าเป็น เครือข่ายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการและได้รับคัดเลือกเข้าเป็นโรงเรียนเครือข่ายลำดับที่ ๘ ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ

วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๖ จึงเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ดอนคลัง มีนายเกียรติศักดิ์ คฤหบดี ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ตามมติที่ประชุมโรงเรียนในเครือเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ในเวลาต่อมา เพื่อความสอดคล้องกับโรงเรียนในเครือเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ทุกโรงเรียนที่มีชื่อจังหวัดต่อท้าย

ปัจจุบัน นายวิสรธร พลเสน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโก ต.หนองพันจันทร์ อ.บ้านคา จ.ราชบุรี ได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๔ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน

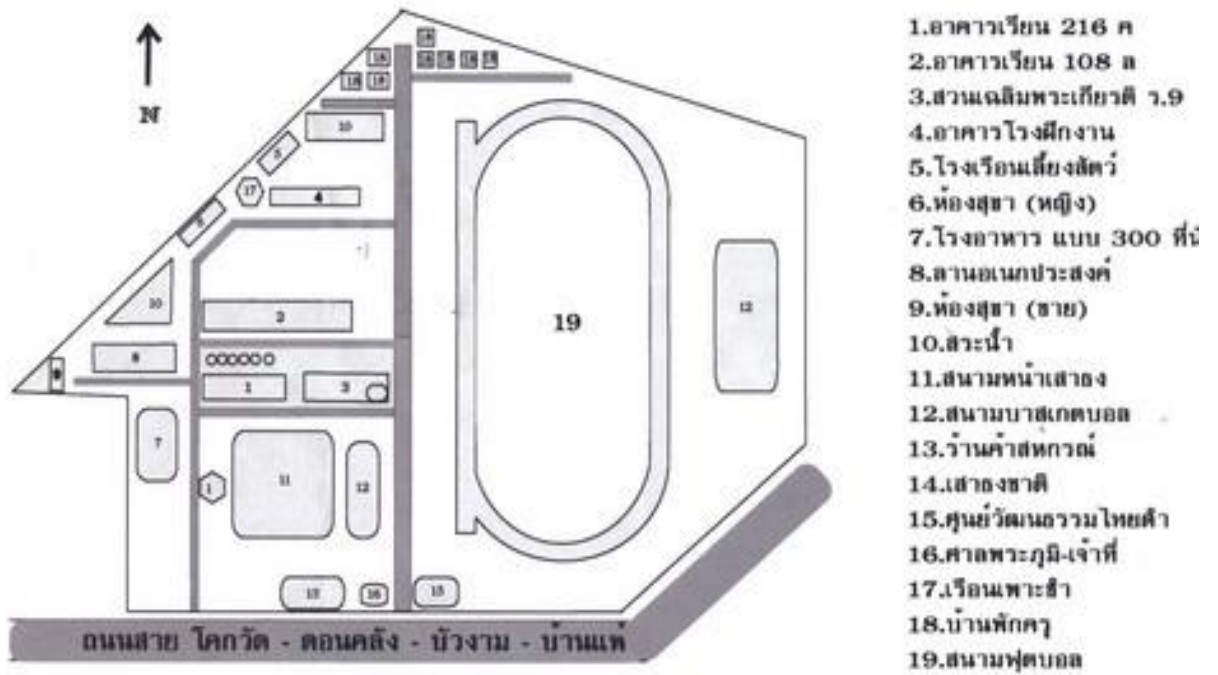
๓. สภาพชุมชนโดยรวม

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะลักษณะของชุมชนเป็นชุมชนกึ่งเมืองการคมนาคมสะดวกประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีลักษณะภูมิประเทศ สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม พื้นดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวร่วนปนทรายเหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำสวน เช่น สวนองุ่น สวนฝรั่งปลูกผักรับจ้างทั่วไปอุตสาหกรรมในครัวเรือนเช่นทำกระเป๋าหนังตุ๊กตาผ้าส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ไทยทรงดำ จำนวนประชากรประมาณ ๔,๖๕๐ คน แยกเป็นชาย ๒,๑๗๕ คน เป็นหญิง ๒,๔๗๕ คน มีจำนวนครัวเรือน ๑,๐๑๕ ครัวเรือน

๔. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

เป็นโรงเรียนมัธยมประจำตำบลขนาดเล็กได้รับเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่ (โรงเรียนดีใกล้บ้าน รุ่นที่ ๒) ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนนักเรียนที่เข้ามาศึกษาต่อ เนื่องจากโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงมีจำนวนนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีจำนวนน้อยประกอบกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่บริเวณใกล้เคียงได้รับเลือกให้เป็นโรงเรียนยอดนิยมและโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทำให้ผู้ปกครองส่งนักเรียนไปเรียนโรงเรียนดังกล่าวค่อนข้างมากทำให้เกิดปัญหา นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนลดน้อยลง

แผนผังบริเวณ ร.ร.เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการดอนคั้ง

แผนภูมิที่ 3 แผนผังบริเวณโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

๕. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

วิสัยทัศน์

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี มุ่งมั่นจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีจิตสำนึกอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ครองตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ทันต่อความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร(ICT)

พันธกิจ

๑) พัฒนาผู้เรียนเรียนให้มีความรู้ความสามารถ ใฝ่เรียนรู้ คิดวิเคราะห์ รู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นวิทยาการใหม่ๆและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีตามศักยภาพ

๒) ปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึกอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและมีทักษะกระบวนการในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพครูสู่ครูมืออาชีพ ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๔) พัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งองค์กร ภาครัฐและเอกชน

๕) พัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ใฝ่เรียนรู้ คิดวิเคราะห์ รู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นวิทยาการใหม่ ๆ และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึกอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีความสุข

๖. แผนกลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

- ๑) โครงการผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ
- ๒) โครงการส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและรักการเรียนรู้
- ๓) โครงการส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์
- ๔) โครงการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- ๕) โครงการส่งเสริมทักษะการทำงานและรักการทำงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ๑) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียน
- ๒) โครงการศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาครูสู่มาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง

- ๑) โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร
- ๒) โครงการพัฒนาศักยภาพด้าน

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

- ๑) โครงการประชุมสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๒) โครงการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
- ๓) โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- ๔) โครงการส่งเสริมสถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
- ๕) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศอัตลักษณ์ผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาแหล่งเรียนรู้และปรับภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

- ๑) โครงการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๗. ปรัชญาโรงเรียน

ความเป็นเลิศทางวิชาการและคุณธรรม

๘. เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษาพอเพียง

๙. อัตลักษณ์ของผู้เรียน

อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง

อนุรักษศิลปวัฒนธรรม หมายถึงการรักษาและใช้ประโยชน์สิ่งที่ยุคบุรุษสร้างขึ้น มีการเรียนรู้สืบทอดกันมาเป็นลักษณะที่แสดงออกถึงความงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความกลมเกลียวตลอดจนเป็นเครื่องแสดงออกถึงความเจริญและเชิดชูเกียรติของบุคคลและประเทศชาติ

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ รักการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย แล้วนำความรู้ที่ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง มีทักษะการทำงาน รักการทำงาน มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีทักษะกระบวนการในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักการพึ่งพาตนเอง ความพอประมาณความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีทั้งนี้จะต้องอาศัยเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มยุรี อะหะหมัดจุฬา ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนสตรีวุฒิมศศึกษา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสตรีวุฒิมศศึกษา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านการปกครองและเสริมสร้างระเบียบวินัย ด้านการบริการทุนการศึกษา ด้านการแก้ปัญหานักเรียน ด้านการแนะแนว ด้านการบริการทั่วไป ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และด้านกิจกรรมชมรม⁴⁴

ดวงแก้ว จันทรสูตตร ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครมุขมณฑลกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครมุขมณฑลกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูตามตัวแปรเพศ

⁴⁴ มยุรี อะหะหมัดจุฬา, "ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสตรีวุฒิมศศึกษา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร" (มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2552), บทคัดย่อ.

วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน 3) ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูพบว่า ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครมุขมณฑลกรุงเทพมหานคร คือ การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน⁴⁵

อรพิมถ ธงไชย ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายดานอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายดานอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำแนกตามขนาดโรงเรียนและระดับชั้น โดยรวมและรายดานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี มีแนวทางการพัฒนาทั้ง 5 ดาน คือ ดานการจัดบริการแนะแนว ดานการจัดบริการห้องสมุด ดานการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านปกครองและระเบียบวินัย และดานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน⁴⁶

พรเทพ อยู่คง ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายดาน 2) ผลการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายดาน 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานกิจการนักเรียน มีความสามารถในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การดำเนินการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และ

⁴⁵ ดวงแก้ว จันทรสุต, "การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครมุขมณฑลกรุงเทพมหานคร" (มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2553), บทคัดย่อ.

⁴⁶ อรพิมพ์ ธงไชย, (มหาวิทยาลัยบูรพา, สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี), บทคัดย่อ.

การมุ่งมั่นในความดีเลิศส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวม⁴⁷

กฤษฎณ์ จันทะวงค์ ได้ศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนนวมวิทย์ ฝายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนนวมวิทย์ ฝายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายดานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ดานการวางแผน ดานการดำเนินการตามแผน ดานการตรวจสอบประเมินผล และดานการปรับปรุงพัฒนา⁴⁸

กัญจนพร แก้วมณีชัย ได้ศึกษาการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยภาพรวมและรายดาน อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำแนกตามสถานภาพระหว่างครูและนักเรียน โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน⁴⁹

รัตนาภรณ์ พลวัน ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายดานอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

⁴⁷ พรเทพ อยู่คง, "บทบาทของด้านในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร" (มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), บทคัดย่อ.

⁴⁸ กฤษฎณ์ จันทะวงค์, "แนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนนวมวิทย์ ฝายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่" (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553), บทคัดย่อ.

⁴⁹ กัญจนพร แก้วมณีชัย, "การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22" (มหาวิทยาลัยนครพนม, 2554), บทคัดย่อ.

จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายดานแต่ก็ต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁵⁰

สัมพันธ์ ชื่นสำราญ ได้ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายดานพบว่าการดำเนินงานในระดับมาก 3 ดาน ได้แก่การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียนและการจัดกิจกรรมแนะแนวนักเรียน และมีการดำเนินงานในระดับปานกลาง 2 ดาน ได้แก่ การจัดบริการห้องสมุด และการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน 2) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นของนักเรียนที่มีต่อความคิดเห็นในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0566⁵¹

จันทร์โท จันทร์พิมพ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนางานกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการพัฒนางานกิจกรรมนักเรียน มีกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างหลากหลาย คือ กิจกรรมด้านการให้บริการสุขภาพนักเรียน กิจกรรมด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมด้านการปกครองและเสริมสร้างระเบียบวินัย แต่ผลการดำเนินการไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่มีความตระหนักในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน จึงส่งผลทำให้งานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ ต้องมีการพัฒนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการปฏิบัติงานมากขึ้น ส่วนปัญหาการดำเนินกิจกรรมนักเรียน พบว่า ผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร เพราะครูขาดความรู้ ความเข้าใจ และครูไม่มีความตระหนักในการ

⁵⁰ รัตนาภรณ์ พลวัน, "การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ" (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), บทคัดย่อ.

⁵¹ สัมพันธ์ ชื่นสำราญ, "การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ" (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), บทคัดย่อ.

ปฏิบัติงานทำให้ผลการดำเนินงานไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ครูได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนน้อยและ ครูได้ศึกษาดูงานเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนค่อนข้างน้อย⁵²

สมศักดิ์ ไพรเวทย์ ได้ทำการวิจัยศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบงานส่งเสริมกิจการนักเรียน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการศึกษาคนพบว่า การพัฒนาระบบงานส่งเสริมกิจการนักเรียน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประสมเชิงปฏิบัติการ ทำให้แก้ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมกิจการนักเรียน มีระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง ทันสมัย และสามารถประเมินผลได้ แต่ยังพบปัญหาของการทำงานในเรื่อง การบันทึกข้อมูลขั้นตอนการทำงาน ไม่ละเอียด ทำให้การตรวจสอบการปฏิบัติงานไม่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของงาน และการตรวจสอบผลสำเร็จของงานที่งานส่งเสริมการจัดการ สวัสดิการ สวัสดิภาพในสถานศึกษาบันทึกไม่ถูกต้องเพราะกำหนดวัตถุประสงค์ของงานไม่ชัดเจน ทำให้ยากต่อการประเมิน กลุ่มผู้ร่วมศึกษาคนควาได้ร่วมกันพิจารณาสาเหตุของปัญหา และได้ข้อสรุปว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะการที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจวิธีการทำงาน จึงได้มีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การทำงานเป็นทีมจนทำให้การพัฒนาระบบการทำงานตามการดำเนินงานส่งเสริมกิจการนักเรียน มีระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องทันสมัย และสามารถประเมินผลได้ มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน และคล่องตัว สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการพัฒนา⁵³

ศิริชัย โอมฤก ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพการบริการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านงานการให้สวัสดิการ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านงานการสอน 2.ปัญหาการบริการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการบริการงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ระดับน้อย 3 ด้าน โดยด้านที่มีปัญหาการบริการงานกิจการนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่

⁵² จันทรโท จันทรพิมพ์, "การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนานักเรียนโรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร" (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553), บทคัดย่อ.

⁵³ สมศักดิ์ ไพรเวทย์, "การพัฒนาระบบงานส่งเสริมกิจการนักเรียนกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1" (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553), บทคัดย่อ.

ด้านงานการให้สวัสดิการ รองลงมาคือด้านงานการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านงานการควบคุม 3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁵⁴

งานวิจัยต่างประเทศ

คาร์เตอร์ มาลิกา (Carter Malika) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลการประเมินในการวางแผนเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับกิจการนักเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนการศึกษาโดยดึงข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์ผ่าน Skype จากผู้ปฏิบัติงานนักศึกษาที่สถาบันใน 6 ภูมิภาคที่ได้รับการรับรองและวิเคราะห์เอกสาร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นในรูปแบบของกรณีและจัดตามความสัมพันธ์กับการประเมินการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการเรียนรู้ของนักเรียน ผลกระทบจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มพูนความชำนาญในการทำงานของนักศึกษาผ่านการรับรองเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคุ้นเคยกับการวิจัยเชิงวิชาการและสามารถสร้างเครื่องมือเพื่อให้เข้าใจว่ากิจการของนักเรียนมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ได้อย่างไร ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าสมาคมวิชาชีพและหน่วยงานรับรองวิทยฐานะสามารถทำงานเพื่อกำหนดเทคนิคและผลลัพธ์ที่ชัดเจนในการแบ่งประเภทระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจนได้ คือความมุ่งมั่นในการพัฒนาแผนกลยุทธ์และเอกสารการประเมิน อีกทั้งผลการศึกษาสรุปลงได้ว่าการระดมทุนเพื่อผลักดันผลลัพธ์ที่ต้องการของการเชื่อมต่อระหว่างการประเมินการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการเรียนรู้ของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกัน

หยาง เว่ย บิน (Yang Wei Bin) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนและนักศึกษาของวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนในมุมมองทางกฎหมายจะเพิ่มขึ้น คือ 1. ความรู้ด้านกฎหมายของผู้บริหารควรได้รับความเข้มแข็งและความรู้ความชำนาญควรได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพและในขณะเดียวกันโครงสร้างการจัดการความรู้ของฝ่ายบริหารควรได้รับการปรับปรุงโดยการสรรหาการฝึกอบรม 2. ควรมีการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับและ

⁵⁴ ศิริชัย โอมฤก, "การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา" (มหาวิทยาลัยนครราชสีมา, 2553), บทคัดย่อ.

กฎเกณฑ์ของโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น 3. กฎเกณฑ์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนควรได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากด้านกฎหมายและกฎหมายขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย 4. กำหนดรูปแบบของการจัดการด้านต่างๆให้มีประสิทธิภาพ 5. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทางกฎหมายแก่นักเรียนนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น

เอลตัน เจ คริม (Elton J. Crim) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เอกลักษณ์ของวิชาชีพในผู้บริหารงานกิจการนักศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเอกลักษณ์ของวิชาชีพในผู้บริหารงานกิจการนักศึกษา มีดังนี้ 1. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 2. ผู้ให้คำปรึกษา 3. แบบอย่างความรับผิดชอบ 4. ประสบการณ์ในการทำงาน 5. การมีส่วนร่วมในสมาคมวิชาชีพ โดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์ทางวิชาชีพในผู้บริหารกิจการนักเรียนเกิดขึ้นในบริบทของอัตลักษณ์ทางเพศ อัตลักษณ์ทางเชื้อชาติ อัตลักษณ์ทางศาสนาและอัตลักษณ์ของครอบครัว

บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี 2) แนวทางการบริหารกิจการ นักเรียนของเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีโดยใช้ประชากรเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ บทความต่าง ๆ รายงานการวิจัย ตลอดจนวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงร่างงานวิจัยนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับปรุง เพื่อเสนอโครงร่างงานวิจัยต่อภาควิชา เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น จากนั้นนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาแนวทางการพัฒนา

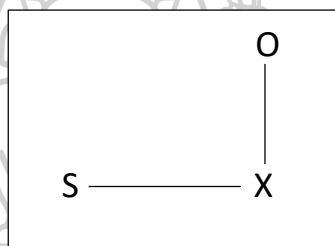
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย ขั้นนี้เป็นขั้นตอนการนำเสนอรายงานผลการวิจัยโดยร่างผลการวิเคราะห์ แปลผล และอภิปรายผล เขียนรายงานผลการวิจัยเพื่อเสนอ อาจารย์ผู้ควบคุม ตรวจสอบความถูกต้องและนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย จึงได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย การสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

แผนแบบการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช่แผนแบบงานวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

เมื่อ S หมายถึง ประชากรที่ให้ข้อมูล
 X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอน 16 คน และกรรมการสถานศึกษา 8 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน ตามแนวคิดของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับ งานกิจการนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและการปรับปรุงระเบียบและ แนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน การกำหนด ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

2.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง การวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

2.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

2.4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การจัดระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานการ จัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ลดกลุ่มนักเรียน การคัดกรองนักเรียน ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ แนวปฏิบัติ ในการคัดกรอง นักเรียน การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน และ การกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก

2.5 การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง การจัดทำแผนงาน โครงการ ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

2.6 การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน หมายถึง การประเมินผลงานกิจการ นักเรียนทั้งในระดับหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนและการประเมินผลในรูปแบบของ คณะกรรมการ การวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ซึ่งสร้างตาม แนวคิดของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการ นักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการ ดำเนินงานกิจการนักเรียน

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's rating scale)⁵⁵ โดยกำหนดคะแนนของแต่ละระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 3 คะแนน

⁵⁵ Rensis Likert, **New Pattern of Management** (New York : McGraw – Hill Book Company, 1961), 74.

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนัก

คะแนน 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก

คะแนน 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือของ นายวณิชย เอื้อนอมจิตตกุล ซึ่งทำเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวรายนบุญมีรังสฤษดิ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2556⁵⁶ โดย ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับบริบทของประชากรที่ใช้ในการวิจัยจากนั้นนำเครื่องมือ หาค่าความตรงโดยใช้เทคนิค IOC แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัด ราชบุรี ที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 1 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 30 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้กลับคืนมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach)⁵⁷ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.965 และผู้วิจัยนำไปเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาการทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.2 ออกแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ซึ่งสร้างตาม แนวคิดของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

⁵⁶ วณิชย เอื้อนอมจิตตกุล, “การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวรายนบุญมีรังสฤษดิ์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556)

⁵⁷ Lee J. Cronbach, Essentials of Psychological Testing, 3rd ed. (New York : Harper & Row Publisher, 1974), 161.

2.3 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเครื่องมือ

2.4 นำไปสัมภาษณ์ กับคน 5 คนโดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.4.1 มีประสบการณ์ในด้านการบริหารโรงเรียน 5 ปีขึ้นไป

2.4.2 ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งงานบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีเพื่อให้ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ กรรมการสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่บัณฑิตวิทยาลัยออกให้ส่งไปยังโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วผู้วิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามมาตรวจรวบรวมคะแนน
3. นำไปคำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา และข้อคำถามที่ต้องการทราบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ไขความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ไขความชันิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำความชันิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)⁵⁸ รายละเอียดดังนี้

ความชันิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ความชันิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก

ความชันิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ความชันิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

ความชันิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียน ไขการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน เพื่อหา แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

⁵⁸ John W, Best, **Research in Education**, 4th ed (Englewood cliffs: Prentice Hall, Inc., 1983), 190.

สรุป

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ผู้บริหาร ครู และ กรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี จำนวนคน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิด ของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 ด้านได้แก่ 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การ บริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1.การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี 2.แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี โดยใช้โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีเป็นหน่วยวิเคราะห์ จำนวน 1 โรงเรียน กำหนดผู้ให้ข้อมูล 25 คน ประกอบด้วย ด้าน 1 คน ครูผู้สอน 16คน และกรรมการสถานศึกษา 8 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี จำนวน 25 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และส่งแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี จำนวน 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามของ ด้าน ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา งานวิจัยนี้ใช้ประชากร 1 โรงเรียน รวม 25 คน จำแนก ตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	13	52.00
	หญิง	12	48.00
รวม		25	100.00
อายุ	21-30 ปี	7	28.00
	31-40 ปี	2	8.00
	41-50 ปี	4	16.00
	51 ปีขึ้นไป	12	48.00
รวม		25	100.00
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
	ปริญญาตรี	16	64.00
	ปริญญาโท	9	36.00
	ปริญญาเอก	0	0
รวม		25	100.00
ตำแหน่ง	ผู้บริหารหรือรองด้าน	1	4.00
	ครูผู้สอน	16	64.00
	กรรมการสถานศึกษา	8	32.00
รวม		25	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 ด้านอายุระหว่าง มากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุดจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมาคือ อายุ 21-30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และอายุ 31-40 ปี น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 ทั้งนี้ ด้านการศึกษาระดับ

การศึกษาปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับปริญญาเอก น้อยที่สุด จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่าตำแหน่ง ครูผู้สอน มากที่สุดจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 รองลงมาคือ กรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 และตำแหน่งผู้บริหาร/หัวหน้าระดับชั้น น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 4

ตอนที่ 2 การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

ในการวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean : μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบตามเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 8

ตารางที่ 2 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

(N= 25)

การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี	μ	σ	ระดับ
การวางแผนงานกิจการนักเรียน	3.38	0.60	ปานกลาง
การบริหารกิจการนักเรียน	3.65	0.71	มาก
การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	3.54	0.66	มาก
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.63	0.86	มาก
การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.62	0.84	มาก
การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.38	0.67	ปานกลาง
รวม	3.53	0.72	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\mu=3.53$, $\sigma= 0.72$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่ามัธยฐานเลขคณิต อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.380 – 3.388 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.60 – 0.67 โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ($\mu=3.65$, $\sigma= 0.71$) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\mu=3.63$, $\sigma= 0.86$) ด้านการ

ดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน($\mu=3.62$, $\sigma= 0.84$) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม($\mu=3.54$, $\sigma= 0.66$) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน($\mu=3.380$, $\sigma= 0.60$) และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน($\mu=3.386$, $\sigma= 0.67$)

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านวางแผนงานกิจการนักเรียน

(N= 25)

การบริหารกิจการนักเรียน	μ	σ	ระดับ
วางแผนงานกิจการนักเรียน			
1. มีการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน	3.20	0.70	ปานกลาง
2. มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเป็นเอกสาร คู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน	3.32	0.74	ปานกลาง
3. มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้ สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ	3.40	0.70	ปานกลาง
4. มีการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติให้แก่ครู นักเรียนและบุคลากรรับทราบ	3.28	0.73	ปานกลาง
5. มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	3.32	0.69	ปานกลาง
6. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	3.76	0.87	มาก
รวม	3.38	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่3 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.38$) แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\sigma= 0.60$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อและอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.20- 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.70 - 0.87 โดย เรียงลำดับข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 6. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.76$, $\sigma= 0.87$) รองลงมาคือ ข้อ3 มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้ สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ($\mu=3.40$, $\sigma= 0.70$) รองลงมาคือข้อ2 มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเป็นเอกสาร คู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน ($\mu=3.32$, $\sigma= 0.74$)รองลงมาคือ ข้อ5 มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\mu=3.32$, $\sigma= 0.69$) และ ข้อ 4 มีการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติให้แก่ครู นักเรียนและบุคลากรรับทราบ($\mu=3.28$ $\sigma= 0.73$)

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการการบริหารกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

(N= 25)

การบริหารกิจการนักเรียน	μ	σ	ระดับ
การบริหารงานกิจการนักเรียน			
1. มีการกำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	3.68	0.90	มาก
2. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงาน ตามขอบข่ายงาน กิจการนักเรียนที่กำหนด	3.56	0.91	มาก
3. มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน	3.72	0.59	มาก
4. มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	3.60	0.95	มาก
5. มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน โรงเรียน	3.72	0.89	มาก
6. มีการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับเครือข่าย ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ เยาวชน	3.68	0.98	มาก
7. มีการวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการ จัดกิจกรรม นักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มี ส่วนร่วมในกระบวนการ วางแผน	3.52	0.77	มาก
8. มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริม สนับสนุนให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมอย่างหลากหลายตามความ ถนัดและ ความสนใจของนักเรียน	3.72	0.89	มาก
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.68	0.80	มาก
รวม	3.65	0.71	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
พัฒนาการ ราชบุรี ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.65$) และ
ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\sigma= 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.52 – 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.59
- 0.98 โดย เรียงลำดับข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ โดยข้อ 5 มีการประสานงาน

กับหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน โรงเรียน ($\mu=3.72, \sigma= 0.89$) ข้อ 8 มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน และส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน ($\mu =3.72, \sigma= 0.89$) และข้อ 3 มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน ($\mu =3.72, \sigma=0.59$) มีค่าเท่ากัน รองลงมาคือ ข้อ 6 มีการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับ เครือข่าย ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ เยาวชน ($\mu=3.68, \sigma= 0.98$) รองลงมาคือ ข้อ 1 มีการกำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ($\mu=3.68, \sigma= 0.90$) รองลงมาคือข้อ 9 มีการจัด กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงปฏิบัติให้ทำได้ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต อเนื่อง ($\mu =3.68, \sigma= 0.80$) รองลงมาคือ ข้อ 4 มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ($\mu =3.60, \sigma= 0.95$) รองลงมาคือข้อ 2 มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงาน ตามขอบข่ายงาน กิจการนักเรียนที่กำหนด ($\mu=3.56, \sigma= 0.91$) และข้อ 7 มีการวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริม การ จัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มี ส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน ($\mu=3.52, \sigma= 0.77$)

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

(N= 25)

การบริหารกิจการนักเรียน	μ	σ	ระดับ
การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม			
1. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ และระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง	3.72	0.89	มาก
2. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่	3.76	0.87	มาก
3. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่องานเป็นประจำและต่อเนื่อง	3.72	0.73	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นประจำและต่อเนื่อง	3.40	0.81	ปานกลาง
5. มีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี โดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร	3.48	1.00	ปานกลาง
6. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการยกย่องให้กำลังใจ นักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	3.40	0.86	ปานกลาง
7. มีการเผยแพร่เกียรติประวัติของนักเรียนที่ประพฤติดีให้ปรากฏ	3.36	0.75	ปานกลาง
8. มีการบันทึกเกียรติประวัติของนักเรียนไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุบัน	3.48	0.65	ปานกลาง
รวม	3.80	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.80$) และผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\sigma= 0.73$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.40–3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.65-1.00 โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน

ได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ($\mu=3.76, \sigma= 0.87$) รองลงมาคือ ข้อ1 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ และระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง ($\mu=3.72, \sigma= 0.89$) รองลงมาคือ ข้อ 3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นประจำและต่อเนื่อง ($\mu=3.72, \sigma= 0.73$) รองลงมาคือ ข้อ 5 มีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี โดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร ($\mu=3.48, \sigma= 1.00$) รองลงมาคือข้อ 8 มีการบันทึกเกียรติประวัติของนักเรียนไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุบัน ($\mu=3.48, \sigma= 0.65$) รองลงมาคือ ข้อ6แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการยกย่องให้กำลังใจ นักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร($\mu=3.40, \sigma= 0.86$) รองลงมาคือ ข้อ 4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นประจำและต่อเนื่อง($\mu=3.40, \sigma= 0.81$)และ ข้อ7 มีการเผยแพร่เกียรติประวัติของนักเรียนที่ประพฤติดีให้ปรากฏ ($\mu=3.36, \sigma= 0.75$)

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(N= 25)

การบริหารกิจการนักเรียน	μ	σ	ระดับ
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน			
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.80	1.00	มาก
2. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.64	0.95	มาก
3. มีการประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการ คัดกรองนักเรียน	3.76	0.92	มาก
4. มีการคัดกรองนักเรียนโดยจัดทำ SDQ ครบทุกคน	3.92	0.99	มาก
5. มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนและ จำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุม	3.72	0.93	มาก
6. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา	3.64	1.18	มาก
7. มีการดำเนินงานป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน	3.56	1.08	มาก
8. มีการแก้ปัญหาให้นักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	3.60	1.00	มาก
9. มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน	3.44	0.96	ปานกลาง
10. มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งต่อ	3.68	0.98	มาก
11. มีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	3.36	0.99	ปานกลาง
12. มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน	3.44	1.00	ปานกลาง

รวม	3.63	0.86	มาก
-----	------	------	-----

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.63$) และ ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\sigma= 0.86$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับ มาก 9 ข้อ และระดับปานกลาง 3 ข้อ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.36 – 3.92 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.92 – 1.18 โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ4 มีการคัดกรองนักเรียนโดยจัดทำ SDQ ครบทุกคน ($\mu=3.92$, $\sigma= 0.99$) รองลงมาคือ ข้อ 1 มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\mu=3.80$, $\sigma= 1.00$) รองลงมาคือ ข้อ3 มีการ ประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการ คัดกรองนักเรียน ($\mu=3.76$, $\sigma= 0.92$) รองลงมาคือข้อ 5 มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนและ จำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุม($\mu=3.72$, $\sigma= 0.93$) รองลงมาคือ ข้อ 10 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งต่อ($\mu=3.68$, $\sigma= 0.98$) รองลงมาคือ ข้อ6 มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา($\mu=3.64$, $\sigma= 1.18$) และข้อ 2 มีการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\mu=3.64$, $\sigma= 0.95$) มีค่าเท่ากัน รองลงมาคือข้อ 8 มีการแก้ปัญหาให้นักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่าง เหมาะสม($\mu=3.60$, $\sigma= 1.00$)รองลงมาคือข้อ 9 มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน ($\mu=3.44$, $\sigma= 0.96$) และข้อ 12 มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนัก เรียน ($\mu=3.44$, $\sigma= 1.00$)มีค่าเท่ากัน และ ข้อ 11 มีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน($\mu=3.36$, $\sigma= 0.99$)

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

(N= 25)

การบริหารกิจการนักเรียน	μ	σ	ระดับ
การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน			
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริม ประชาธิปไตย ในโรงเรียน	3.68	0.90	มาก
2. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียน	3.56	0.96	มาก
3. มีการจัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตย ในโรงเรียน	3.40	0.86	ปานกลาง
4. มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการเป็น ประจำ	3.56	1.08	มาก
5. มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนตามแนว ทางการเลือกตั้ง ทั่วไป	3.68	1.01	มาก
6. มีการประชาสัมพันธ์/รณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	3.64	0.99	มาก
7. มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 75	3.76	0.87	มาก
8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนด หน้าที่ในการ ปฏิบัติงานด้านประชาธิปไตย	3.72	0.93	มาก
รวม	3.62	0.84	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
พัฒนาการ ราชบุรี ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.62$)
แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\sigma= 0.84$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่
ในระดับมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.40 – 3.76 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.86 – 1.08 โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหา
น้อย คือ ข้อ 7 มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ($\mu=3.76$, $\sigma= 0.87$) รองลงมาคือ
ข้อ 8 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนด หน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านประชาธิปไตย

($\mu=3.72$, $\sigma= 0.93$) รองลงมาคือ ข้อ 1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน($\mu=3.68$, $\sigma= 0.90$) และข้อ 5มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนตามแนวทางการเลือกตั้งทั่วไป($\mu=3.68$, $\sigma= 1.01$)มีค่าเท่ากัน รองลงมาคือ ข้อ6 มีการประชาสัมพันธ์/รณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง($\mu=3.64$, $\sigma= 0.99$) รองลงมาคือ ข้อ 4 มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการเป็น ประจำ ($\mu=3.56$, $\sigma= 1.08$)และ ข้อ2 มีการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน($\mu=3.56$, $\sigma= 0.96$)มีค่าเท่ากัน และ ข้อ3 มีการจัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตย ในโรงเรียน($\mu=3.40$, $\sigma= 0.86$)

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

(N= 25)

การบริหารกิจการนักเรียน	μ	σ	ระดับ
การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน			
1. มีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงาน	3.52	0.65	มาก
2. มีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมี หลักฐานให้ตรวจสอบได้	3.44	0.87	ปานกลาง
3. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.36	0.75	ปานกลาง
4. ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.36	0.75	ปานกลาง
5. มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.32	0.74	ปานกลาง
6. รายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบทุกการศึกษา	3.32	0.98	ปานกลาง
7. มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.40	0.86	ปานกลาง
รวม	3.38	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.38$) และผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\sigma= 0.67$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อทุกข้อและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่

ระหว่าง 3.32 – 3.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.65 - 0.98 โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 1 มีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงาน($\mu=3.52$, $\sigma= 0.65$) รองลงมาคือ ข้อ2 มีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมี หลักฐานให้ตรวจสอบได้($\mu=3.44$, $\sigma= 0.87$) รองลงมาคือ ข้อ 7 มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\mu=3.40$, $\sigma= 0.86$) รองลงมาคือข้อ 3 ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน($\mu=3.36$, $\sigma= 0.75$) และข้อ 4 ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การดำเนินงานกิจการนักเรียน($\mu=3.36$, $\sigma= 0.75$) มีค่าเท่ากัน รองลงมาคือ ข้อ6 มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการดำเนินงาน กิจการนักเรียน ($\mu=3.32$, $\sigma= 0.98$) และข้อ 5 มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\mu=3.32$, $\sigma= 0.74$) มีค่าเท่ากัน

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

จากการสังเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการสัมภาษณ์โดยการบันทึกเสียง โดยผู้วิจัยทำการถอดเทปเสียงและเขียนสรุปความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีประเด็นต่างๆ ดังนี้

ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน

ควรมีการต้องรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการที่เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้สมบูรณ์ และมีการเผยแพร่ให้ผู้ปกครองของนักเรียนได้รับทราบต่างๆ รวมไปถึงข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน ในส่วนของการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน ก็ต้องจัดทำข้อมูลและจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นสายลักษณะอักษรชัดเจน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผน จากนั้นให้ดำเนินงานตามแผน และขั้นสุดท้ายคือการประเมินผลการดำเนินงาน

ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

ควรมีการดำเนินการในส่วนของการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน เช่น ทำแผนภูมิงานกิจการนักเรียน ทำพรณงานกิจการนักเรียน ในรูปแบบของเอกสาร แผ่นพับหรือรายงานผลงานกิจการนักเรียน และควรประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ รอบบริเวณโรงเรียนให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วมได้ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามแผนภูมิของโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับทราบด้วย

ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

ควรมีการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จะต้องมีการวิเคราะห์/วางแผน/จัดทำโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้หลักการ SWOT เพื่อหาแนวทางที่ชัดเจนและมีคุณภาพ ผสานกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง อย่างน้อย 10 กิจกรรมในแผนงานของโรงเรียน และให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมและสังคม อีกทั้งด้านการยกย่องให้กำลังใจผู้เรียนควรมีการมอบเกียรติบัตร ยกย่อง เชิดชูเกียรติให้ทุกครั้งเมื่อมีกิจกรรม และในด้านการเผยแพร่เกียรติประวัติของนักเรียนก็ควรจะมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามตึก หรืออาคารเรียนเพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการทำกิจกรรมดังกล่าว ผสานกับการบันทึกประวัตินักเรียนให้เป็นปัจจุบันโดยมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน เป็นผู้ดำเนินการ

ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ควรมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกภาคเรียน โดยมอบหมายให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ดูแล ควบคุม กำกับติดตาม และในด้านการจัดประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียนควรมีอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือนเพื่อเป็นการระดมความคิดเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียนโดยจัดทำ SDQ มีการตรวจสอบการดำเนินโดยต้องจัดทำกับนักเรียนทุกคน ร้อยละ 100 ทุกชั้นเรียน ด้านการแก้ปัญหาร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผลควรมีการติดต่อกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเสี่ยงในด้านต่างๆ เป็นประจำ ด้านการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งต่อนำส่งข้อมูลให้แก่ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาต่อไป และด้านการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนควรมีการประสานกับชุมชนระแวกใกล้เคียงมาพบปะหรือจัดกิจกรรมเพื่อคัดเลือนักเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่างๆของผู้เรียนงานและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนเพื่อดำเนินการงานประชาธิปไตยในโรงเรียนให้ได้มีการขับเคลื่อนภายในโรงเรียนทุกๆปีการศึกษา ด้านการจัดทำแผนงาน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยควรกำหนดหรือสอดแทรกไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ด้านการจัดทำคู่มือเผยแพร่หลักประชาธิปไตยต้องมอบหมายงานให้แก่คณะกรรมการสภานักเรียนเป็นผู้ดำเนินการด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนตามแนวทางการเลือกตั้งทั่วไปควรมีจัดทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นการให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเรียนรู้ถึงความเป็นประชาธิปไตย ด้านการใช้สิทธิในการเลือกตั้งไม่ร้อยละ 75 โดยควรมีการแต่งตั้งคำสั่งให้ครูผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการและรายงานผลให้ได้ตรงตามเป้าหมาย ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้าน

ประชาธิปไตยโดยมอบหมายให้ครูเป็นผู้ควบคุมและจัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนอย่างน้อย 5 คน
ดำเนินการชี้แจงเผยแพร่หลักการประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมชัดเจน

ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

ควรมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้โดยด้านจำเป็นต้อง
กำกับติดตามทุกๆเดือนใน1ภาคการศึกษาพร้อมหลักฐาน ร่องรอยการรายงานผลการปฏิบัติงาน ด้าน
การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานควรมีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1
เล่ม พร้อมหลักฐานการนิเทศ ด้านครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการ
นักเรียนควรจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจให้กับนักเรียนทุกคนเพื่อเป็นการประเมินผลอย่างมี
ส่วนร่วมเพื่อหาจุดเด่น หรือจุดด้อยการงานกิจการนักเรียน ด้านการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการ
ดำเนินงานกิจการนักเรียน ควรใช้หลักการ SWOT ในการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆเพื่อนำมาปรับปรุง
แก้ไขการดำเนินการในปีการศึกษาถัดไป ด้านการรายงานผลการประเมินให้ด้านทราบทุกปีการศึกษา
ควรมอบหมายหรือแต่งตั้งคำสั่งแก่ครูประจำชั้นที่ดำเนินการงานกิจการนักเรียนและกำหนดขอบเขต
เวลาที่ชัดเจนเพื่อสะดวกแก่การตรวจสอบจากด้าน และด้านการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการ
ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน ควรจัดประชุมหลังจากที่ได้ดำเนินการมาเป็น
ระยะเวลา 3 เดือนเพื่อตรวจสอบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขหรือควรเพิ่มเติมในด้านใดเพื่อให้งาน
กิจการนักเรียนต่อเนื่องมีประสิทธิภาพและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ1) เพื่อทราบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ด้าน ครู และกรรมการสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่(frequency: f) ค่าร้อยละ(percentage: %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต(Alitermatic mean : μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) และประเภทที่ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า มีค่ามัชฌิมเลขคณิต(Alitermatic mean : μ)อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต(Alitermatic mean : μ) จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการบริหารกิจการนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน และด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี มีแนวทางดังนี้

1) ควรมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน ในส่วนของการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน ก็ต้องจัดทำข้อมูลและจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นสายลักษณะอักษรชัดเจน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผน จากนั้นให้ดำเนินงานตามแผน และขั้นสุดท้ายคือการประเมินผลการดำเนินงาน 2)ควรมีการดำเนินการในส่วนของการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน เช่น ทำแผนปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ทำพรรณนางานกิจการนักเรียน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามแผนภูมิของโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับทราบ

ด้วย 3) ควรมีการวิเคราะห์ วางแผน จัดทำโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมผสมกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง และให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพิ่มเติมเข้าไปในแผนการ กิจกรรมของโรงเรียน 4) ควรมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกภาคเรียน และจัดประชุมชี้แจง ครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน มีการแก้ปัญหาร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและติดตาม ประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป 5) ควรมีการชี้แจงเผยแพร่หลักการประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมชัดเจน พร้อมกับ ทรุดแทรกกิจกรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นประชาธิปไตยให้ปรากฏในโรงเรียนอย่างเด่นชัดมากขึ้น 6) ควรมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้ อีกทั้งต้องมีการวิเคราะห์ผล การประเมินผลงานกิจการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มานั้นไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

การอภิปรายผล

การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้งนี้ อาจเป็นเพราะด้านและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในงานบริหารกิจการ นักเรียนร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผน และร่วมกันประชุม ทาหรือ และแสดง ความ คิดเห็น ในเรื่องของการวางแผนงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีการรวบรวมข้อมูลและ จัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอทุกปี การศึกษา รวมไปถึงการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนที่ตั้งไว้ และด้านการบริหารงาน กิจการนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนได้มีการประชุมวางแผนและมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ งานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน อีกทั้งยังประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครอง ได้รับทราบด้วย สอดคล้องกับสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ว่างาน กิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่ง ภาระงานที่สำคัญ อีกทั้งสถานศึกษาต้องมีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เขาถึงและพัฒนานักเรียน โดยผานก ระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการ เพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้อง กับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยา งรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควุฒิใจในความเป็น

ชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบ ประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เทิดทูน และจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัวมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิต อย่างผู้มีภูมิรู้ และมีภูมิธรรมอีกด้วยจึงทำให้ระบบงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรีภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้เมื่อพิจารณารายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หรือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี อะหะหมัดจุฬา ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานด้าน กิจการนักเรียนของโรงเรียนสตรีวุฒิสศึกษา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสตรีวุฒิสศึกษา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ งานวิจัยของดวงแก้ว จันทร์สูตร ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่าย การศึกษาอัครมุขมณฑลกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อ การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครมุขมณฑลกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณ จันทะวงศ ได้ศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการ นักเรียนโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญจนพร แกวมณีชัย ได้ศึกษาการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมพันธ์ ชื่นสำราญ ได้ศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต อุดมศึกษาในเขต อุดมศึกษาสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิมล ธงไชย ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพการบริหารงานกิจการ นักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.แนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี มีแนวทางดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน จะต้องรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน ในส่วนของการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน ก็ต้องจัดทำข้อมูลและจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผน จากนั้นให้ดำเนินงานตามแผน และขั้นสุดท้ายคือการประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับ งานวิจัยของสมศักดิ์ ไพรเวทย์ ได้ทำการวิจัยศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบงานส่งเสริมกิจการนักเรียนกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการศึกษาคนควาพบว่า สิ่งที่เป็นในการพัฒนางานกิจการนักเรียนคือ จัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นร่องรอยหลักฐานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

2.2 ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน จะต้องดำเนินการในส่วนของการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน เช่น ทำแผนภูมิงานกิจการนักเรียน ทำพรรณนางานกิจการนักเรียน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามแผนภูมิของโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับทราบด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของคาร์เตอร์ มาลิกา (Carter Malika) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลการประเมินในการบริหารเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับกิจการนักเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์จำเป็นต้องมีการวางสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน และมีการแบ่งงานกันทำทุกอย่างในองค์กร จึงจะทำให้การบริหารงานกิจการนักเรียนและนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จะต้องมีการวิเคราะห์/วางแผน/จัดทำโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยเฉพะผู้บริหาร ต้องเป็นบุคคลที่ขับเคลื่อนและเป็นแบบอย่างให้กับบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน ผสานกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง และให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพิ่มเติมเข้าไปในแผนการกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ อยู่คง ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่าบทบาทของด้านต้องมีคุณลักษณะแบบคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างให้บุคคลในองค์กรเพื่อพัฒนางานบริหารวิชาการในสถานศึกษาให้อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกภาคเรียน และจัดประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน มีการแก้ปัญหาาร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาง เว่ย บิน (Yang Wei Bin) ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนและนักศึกษาของวิทยาลัยให้

เป็นไปตามหลักนิติธรรม ผลการศึกษาพบว่า การสำรวจและคัดกรองนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่เข้าเป็นนักศึกษาใหม่ ทำให้การติดตามระบบดูแลช่วยเหลือในองค์กรนักศึกษายู่ในเกณฑ์ดี

2.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ควรมีการชี้แจงเผยแพร่หลักการประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมชัดเจน พร้อมกับทอดแทรกกิจกรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นประชาธิปไตยให้ปรากฏในโรงเรียนอย่างเด่นชัดมากขึ้น โดยจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และการสร้างกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าในเรื่องความเป็นประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรโท จันทรพิมพ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนางานกิจการนักเรียน ผลการศึกษากล่าวไว้ว่าเพราะครูขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ตระหนักรวมถึงการไม่ได้รับการฝึกอบรมในเรื่องเฉพาะด้านจึงทำให้งานบริหารกิจการนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงต้องพัฒนาให้มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น

2.6 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ควรมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้ อีกทั้งต้องมีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มานั้นไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ จันทะวงค์ ได้ศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า ด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปรับปรุงจำเป็นต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ดังนี้

1.จากการศึกษาด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน พบว่าการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนนั้น มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (Alitermatic mean : μ) น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนควรจะต้องรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน อีกทั้งหัวหน้างานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจะต้องรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการอย่างเคร่งครัดสม่ำเสมอทุกปีการศึกษา

2.จากการศึกษา ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่าการวางแผนและกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (Alitermatic mean : μ) น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนของโรงเรียนควรพัฒนาเรื่องการสร้างสรรค์กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เกิดความตระหนักในเรื่อง

นั้นๆมากขึ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือแนวทางต่างๆในการทำกิจกรรมเพิ่มขึ้นต่อไป

3.จากการศึกษา ด้านด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม พบว่าการบันทึกเกียรติประวัติของนักเรียนไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุบัน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (Alitermatic mean : μ) น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนของโรงเรียนควรพัฒนาทางด้านการเก็บร่องรอย หลักฐาน อาทิ เช่น รูปภาพ เสียงหรือวีดิทัศน์ของผู้เรียนไว้เพื่อเป็นการรวบรวมความคืบหน้าของผู้เรียนแต่ละคนในโรงเรียนอีกทั้งยังเป็นการแสดงตัวอย่าง หรือสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้เรียนในการมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

4.จากการศึกษา ด้านดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (Alitermatic mean : μ) น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนของโรงเรียนควรพัฒนาเรื่องการประสานความร่วมมือในหลายๆภาคส่วนไม่ว่าจะด้านองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งหน่วยงานสาธารณสุขเพื่อเป็นการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาทั้งในด้านดี และด้านที่ต้องปรับปรุงต่อไป

5.จากการศึกษา ด้านดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่าการจัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (Alitermatic mean : μ) น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนควรพัฒนาเรื่องการนำข้อมูลต่างๆที่อยู่ในระบบงานบริหารกิจการนักเรียนมาจัดทำเป็นคู่มือหรือสื่อประเภทต่างๆให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้นโดยสอดแทรกเนื้อหาตามหลักประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากนอกห้องเรียนมากขึ้นต่อไป

6.จากการศึกษา ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่าการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (Alitermatic mean : μ) น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนควรพัฒนาเรื่องการระดมความคิดเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการนักเรียนในแต่ละภาคเรียนว่าประเด็นใดต้องได้รับการปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติม เพื่อเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักเรียนในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)ทุกโรงเรียน
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารกิจการนักเรียนในทุกๆโรงเรียน
3. ควรมีการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนแห่งอื่นๆ

รายการอ้างอิง

Berdie F Ralph. *College Student Personnel*. Boston: Houghton Mifflin Co.,Ltd, 1971.

Campbell F, Ronald, and others. *Introduction to Educational Administration*. Boston: Allyn and Bocon, 1997.

Faber F. Charles, and Shearon F. Gilbert. *Elementary School Administration*. New York: Holt Rhinehart and Winston, Inc., 1987.

Glenn F. Ovard. *Administration of the Changing Secondary School*. New York: The Macmillan Company, 1971.

Good V. Carter. *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill, 1975.

Lunenburg C. Fred, and Ornstein C. Allan. *Educational Administration: Concepts and Practices*. CA: Wadsworth Publishing, 2007.

Miller K. Theodore, and Prince S. Judith. *The Future of Student Affairs*. Sanfrancisco: Jossey-Boss, 1989.

Tripp S, and Philip. *Handbook of College and University Administration Academic*. New York: McGraw-Hill, 1992.

กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550.

———. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.

กฤษณ์ จันทะวงศ์. "แนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝายมัธยม จังหวัด เชียงใหม่." มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553.

กัญจนพร แก้มมณีชัย. "การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัด นครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22." มหาวิทยาลัยนครพนม, 2554.

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2553.

จรัญ ชูชื่น. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

จันทร์โท จันท์พิมพ์. "การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนานักเรียนโรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร." มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.

จีระ งอกศิลป์. ความรู้ความสามารถในการบริหารงานในหน้าที่. ชัยภูมิ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2550.

- โฉมฉาย กาศโอสถ. มหาวิทยาลัยนเรศวร, รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ดวงแก้ว จันทรสู้ตร. "การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครมุขมณฑลกรุงเทพฯ
นคร." มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2553.
- ดำรง ประเสริฐกุล. การบริหารกิจการนักเรียน. พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม, 2542.
- ธีระ รุญเจริญ. การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2546.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บพิตราการพิมพ์, 2548.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การจัดและการบริหารอาชีพศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริม, 2542.
- พรเทพ อยู่คง. "บทบาทของด้านในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร." มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2556.
- มยุรี อะหะหมัดจุฬา. "ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสตรีวุฒิมหาวิทยาลัย
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร." มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2552.
- รัตนาภรณ์ พลวัน. "การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 2 สังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ." มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี. ข้อมูลรายชื่อนักเรียนร่วมกิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์. ราชบุรี:
โรงเรียนวิถีสอน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2558.
- . สมุดบันทึกการตรวจทรงผมและการแต่งกาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558. ราชบุรี: ฝ่ายกิจการนักเรียน
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2558.
- . สมุดบันทึกประจำวัน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559. ราชบุรี: ฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนเตรียม
อุดมศึกษาพัฒนาการ, 2559.
- . สมุดบันทึกรายชื่อนักเรียนที่มาโรงเรียนสาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558. ราชบุรี: ฝ่ายกิจการนักเรียน
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2558.
- ลัดดา สุวรรณกุล. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารกิจการนักเรียน. ประจวบคีรีขันธ์: ศูนย์
กิจกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2544.
- ศิริชัย โอมฤก. "การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
จังหวัดนครราชสีมา." มหาวิทยาลัยนครราชสีมา, 2553.
- สมพิศ ไห้งาม. การจัดการและการบริหารกิจการนักเรียน (*Student Personnel Management and
Administration*). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์.
- สมศักดิ์ ไปรเวทย์. "การพัฒนาระบบงานส่งเสริมกิจการนักเรียนกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาชัยภูมิ เขต 1." มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2550.

สัมพันธ์ ชื่นสำราญ. "การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ."

มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรง

พิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์, 2549.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.

2545 (ฉบับที่2). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. มาตรฐาน

การปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2552.

สุนันทา กล้าแข็ง. "สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัด

สงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี." มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.

หัตถินทร์ เขาวนปรีชา. การบริหารงานกิจการนักเรียน. อุดรดิตต์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์, 2542.

อรพิมพ์ ธงไชย. มหาวิทยาลัยบูรพา, สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสังกัด

เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี.

อรรณพ จนิวัฒน์. การบริหารกิจการนักเรียน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2552.

อำนวยการ ทองโปร่ง. กระบวนทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

2553.

ภาคผนวก

ที่ ศธ 6812.2/พิเศษ

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

24 กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

ด้วย นายสุรพัชร เกตุรัตน์ รหัสนักศึกษา 59252329 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง "การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรในหน่วยงานของท่าน เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455
นักศึกษา. 08 6153 0371

องค์กรบริหารวิเศษ
"Creative Organization"

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์งานวิจัย

ที่ ศธ 6812.2/พิเศษ

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

9 สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน คุณโกศล แยมกาญจนวัฒน์

ด้วย นายสุรพัชร เกตุรัตน์ รหัสนักศึกษา 59252329 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โค้รขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455
นักศึกษา. 08 6153 0371

“องค์กรนวัตกรรมสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารกิจการนักเรียน	μ	σ
วางแผนงานกิจการนักเรียน		
1. มีการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน	3.20	0.70
2. มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเป็นเอกสาร คู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน	3.32	0.74
3. มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้ สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ	3.40	0.70
4. มีการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติให้แก่ครู นักเรียนและบุคลากรรับทราบ	3.28	0.73
5. มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	3.32	0.69
6. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	3.76	0.87
การบริหารงานกิจการนักเรียน		
7. มีการกำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	3.68	0.90
8. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงาน ตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียนที่กำหนด	3.56	0.91
9. มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน	3.72	0.59
10. มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	3.60	0.95
11. มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน โรงเรียน	3.72	0.89
12. มีการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับเครือข่าย ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ เยาวชน	3.68	0.98
13. มีการวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการ จัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียน ได้มี ส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน	3.52	0.77
14. มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มี ส่วนร่วมในการ จัด กิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและ ความสนใจของนักเรียน	3.72	0.89
15. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.68	0.80

การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม		
16. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ และระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง	3.72	0.89
17. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน ได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่	3.76	0.87
18. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความรับผิดชอบต่องานเป็นประจำและ ต่อเนื่อง	3.72	0.73
19. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นประจำและต่อเนื่อง	3.40	0.81
20. มีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี โดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร	3.48	1.00
21. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการยกย่องให้กำลังใจนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	3.40	0.86
22. มีการเผยแพร่เกียรติประวัติของนักเรียนที่ประพฤติดีให้ปรากฏ	3.36	0.75
23. มีการบันทึกเกียรติประวัติของนักเรียนไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุบัน	3.48	0.65

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		
24. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.80	1.00
25. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.64	0.95
26. มีการประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการ คัดกรองนักเรียน	3.76	0.92
27. มีการคัดกรองนักเรียนโดยจัดทำ SDQ ครบทุกคน	3.92	0.99
28. มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนและ จำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุม	3.72	0.93
29. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา	3.64	1.18
30. มีการดำเนินงานป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน	3.56	1.08
31. มีการแก้ปัญหาให้นักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	3.60	1.00
32. มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน	3.44	0.96
33. มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งต่อ	3.68	0.98
34. มีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	3.36	0.99
35. มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน	3.44	1.00

การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน		
36.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.68	0.90
37.มีการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.56	0.96
38.มีการจัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตย ในโรงเรียน	3.40	0.86
39.มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการเป็น ประจำ	3.56	1.08
40.มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนตามแนว ทางการเลือกตั้งทั่วไป	3.68	1.01
41.มีการประชาสัมพันธ์/รณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	3.64	0.99
42.มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งไม่น้อยกวารอยละ 75	3.76	0.87
43.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนด หน้าที่ในการปฏิบัติงานตามประชาธิปไตย	3.72	0.93

การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน		
44. มีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงาน	3.52	0.65
45. มีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมี หลักฐานให้ตรวจสอบได้	3.44	0.87
46. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.36	0.75
47. ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.36	0.75
48. มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.32	0.74
49. รายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบทุกปีการศึกษา	3.32	0.98
50. มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.40	0.86

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี
3. ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามและทุกตอนตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน

นายสุรพัชร เกตุรัตน์

นักศึกษาปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หนาข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1.เพศ

ชาย

หญิง

2.อายุ

21- 30 ปี

31 - 40 ปี

41- 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

3.ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

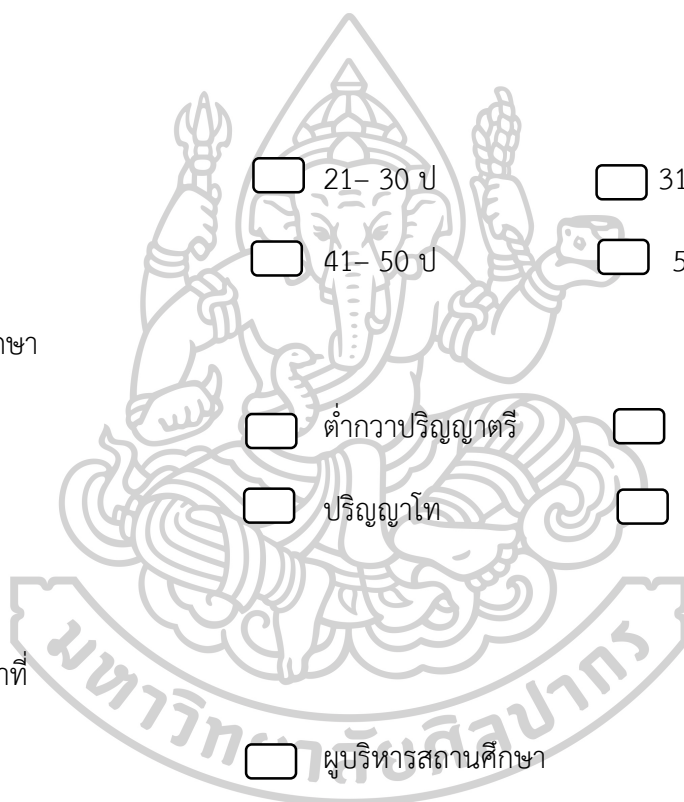
ปริญญาเอก

4.ตำแหน่งหน้าที่

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้สอน

กรรมการสถานศึกษา

ตอนที่ 2

การบริหารกิจการนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

ข้อ ที่	การบริหารกิจการนักเรียน	ระดับของการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
การวางแผนกิจการนักเรียน							
1	มีการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทาง ราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน						
2	มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเป็นเอกสาร คู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน						
3	มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้ สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ						
4	มีการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติให้แก่ครู นักเรียนและบุคลากรรองรับทราบ						
5	มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร						
6	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน						
การบริหารงานกิจการนักเรียน							
7	มีการกำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียน						
8	มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ						

ข้อ ที่	การบริหารกิจการนักเรียน	ระดับของการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
	ครบทุกงาน ตามขอบข่ายงานกิจการ นักเรียนที่กำหนด						
9	มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการ นักเรียน						
10	มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนด ไว้						
การบริหารงานกิจการนักเรียน (ต่อ)							
11	มีการประสานงานกับหน่วยงาน ต่างๆภายในโรงเรียน						
12	มีการประสานงานระหว่างโรงเรียน กับเครือข่ายผู้ปกครอง และ หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ เยาวชน						
13	มีการวางแผน กำหนดแนวทางการ ส่งเสริมการ จัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วน ร่วมในกระบวนการวางแผน						
14	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน และส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้ มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมอย่าง หลากหลายตามความถนัดและ ความสนใจของนักเรียน						
15	มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จาก ประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น และ เกิดการใฝ่รู้อย่าง						

ข้อ ที่	การบริหารกิจการนักเรียน	ระดับของการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
	ต่อเนื่อง						
การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม							
16	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ความประพฤติ และระเบียบวินัยเป็น ประจำและต่อเนื่อง						
17	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตาม คุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต อเนื่อง						
18	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ด้านความ รับผิดชอบต่อสังคมเป็น ประจำและต่อเนื่อง						
การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (ต่อ)							
19	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ ใช้เวลา วางให้เกิดประโยชน์ เป็นประจำและต่อเนื่อง						
20	มีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ ประพฤติดี โดยการให้รางวัลหรือ มอบเกียรติบัตร						
21	มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการยกย่องให้ กำลังใจ นักเรียนเป็นลายลักษณ อักษร						
22	มีการเผยแพร่เกียรติประวัติของ นักเรียนที่ ประพฤติให้ปรากฏ						
23	มีการบันทึกเกียรติประวัติของ นักเรียนไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุ บัน						

		1	2	3	4	5	
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ต่อ)							
31	มีการแก้ปัญหาให้นักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม						
32	มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน						
33	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการสงต่อ						
34	มีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน						
35	มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน						
การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน							
36	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน						
37	มีการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน						
38	มีการจัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน						
39	มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการเป็นประจำ						
40	มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนตามแนวทางการเลือกตั้งทั่วไป						
ข้อ ที่	การบริหารกิจการนักเรียน	ระดับของการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	

		1	2	3	4	5	
การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (ต่อ)							
41	มีการประชาสัมพันธ์/รณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง						
42	มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งไม่ออกวาระร้อยละ 75						
43	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามประชาธิปไตย						
การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน							
44	มีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงาน						
45	มีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้						
46	ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน						
47	ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน						
48	มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการทำงาน กิจการนักเรียน						
49	รายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบทุกการศึกษา						
ข้อ ที่	การบริหารกิจการนักเรียน	ระดับของการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	

		1	2	3	4	5	
50	มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน กิจกรรมนักเรียน						

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

เรื่อง

การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล :

ตำแหน่ง :

วัน/เดือน/ปี :

ประสบการณ์ในการทำงาน:

.....

.....

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านจากผลการประเมินพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจท่านมีแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนให้สูงขึ้นได้อย่างไร

1) แนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน

1.ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน :

.....

.....

.....

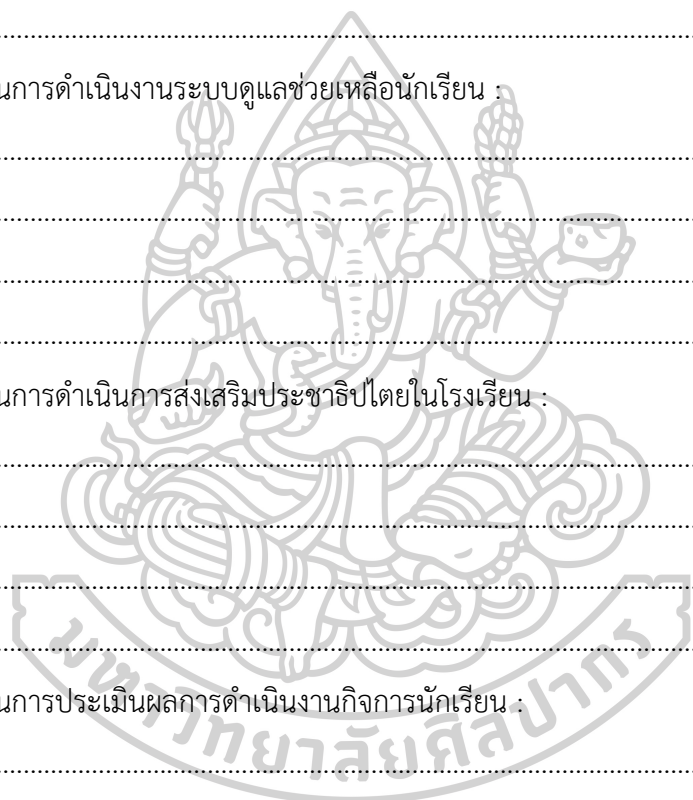
2.ด้านการบริหารกิจการนักเรียน :

.....
.....
.....
3.ด้านส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม :

.....
.....
.....
.....
4.ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน :

.....
.....
.....
.....
5.ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน :

.....
.....
.....
.....
6.ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน :

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายสุรพัชร เกตุรัตน์
วัน เดือน ปี เกิด	29 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2546 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน อนุบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2547-2552 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอน ปลายจากโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ จังหวัด ราชบุรี พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี คณะพลศึกษา (กศ.บ.) สาขาสุข ศึกษา-พลศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	65/1 หมู่ 7 ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี 70160

